ሓዳስ ኤርትራ

መበል 27 ዓመት ቁ.10 | ሰሉስ 12 መስከረም 2017 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3
ብኽመይ ኑበስኻ ተፍቅር

ገጽ 5
እቶም ሓሙሽተ ሰለይቲን ጠንቃም ሰዓትን

ገጽ 6
ቻው እናበልካኒ . .

ገጽ 7
ዕግበት ዝፈጥር ማል ስራሕ

ገጽ 9
ሎሚ ምሸት . . .

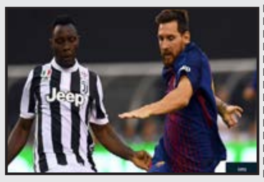

ዋና ጸሓፊ ቅዱስ ሲኖዶስ ቃለ-ቡራኬ ሂቦም

ዋና ጸሓፊ ቅዱስ ሲኖዶስ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ-ክርስትያን ኤርትራ - ብጹእ ኣቡነ ሉቃስ፡ ብምኽንያት በዓል ቅዱስ ዮውሃንስ ንመእመናን ቃለ-ብራኬ ሂቦም።

ብጹእ ኣቡነ ሉቃስ ኣብ መንፈሳዊ መልእኽቶም፡ “እንቋዕ ካብ ዘመነ ማቴዎስ ናብ ዘመነ ማርቆስ ብሰላም ኣብጽሓና” ድሕሪ ምባል፡ ኣብ ውሽጢ ሃገርን ወጻእን ንዘርከቡ መእመናን፡ ብሕማም ኣብ ሆስፒታላትን ቤቶምን ተዓቚቦም ንዘለዉ ሕሙማን፡ ኣብ ልምዓትን ምክልኻልን ሃገር ንዘርከቡ ኣባላት ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፡ ብሓፈሻ ድማ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ሰናይ ምንዮቶም ገሊጾም።

ንታሪኻዊ ኣመጻጽኣ'ቲ በዓል ብዝምልከት ሰፊሕ መግለጺ ዝሃቡ ኣቡነ ሉቃስ፡ እንኣትዎ ዘሎና ዘመነ ማርቆስ፡ ዘመነ ሰላም፡ ፍቕሪ፡ ራህዋ፡ ዘመነ ፍረን በረኸትን ክኾነልና ብምምናይ፡ሰናይ ተግባራት ክንፍጽም፡ ንጽገማት ከኣ ክንፈትሕ፡ ረዳእን ጠዋርን ዘይብሎም ክንሕግዞምን ዝኽኽታማት ክንሕብሕቦምን ተላብዮም።

ኣብ መወዳእታ ኣቡነ ሉቃስ፡ ንዝመናት ዝተኸሰቱ ሓደጋትን ፍቕርናን ናብ መጻኢ ወለዶ ክተሓላለፍ ኣዘኻኺሮም።

ትምህርቲ ንዓበይቲ - 800 ሽሕ ዜጋታት መሃይምነት ኣጥፊኦም

ካብ 1994 ክሳብ 2017፡ ልዕሊ 1 ሚልዮን ዜጋታት መሃይምነት ንምጥፋእ ከም እተመዝገቡ፡ ካብዚኦም እቶም 800 ሽሕ - ማለት 80 ሚእታዊት ድማ ብዓወት ትምህርቶም ከም እተኸታተሉ፡ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ሓቢሩ።

ኣብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ሓላፊ ጨንፈር ውጥንን ምምዕባልን ካሪኩለም ትምህርቲ ንዓበይቲ፡ ኣቶ ትኳቦ ኣይመት፡ ብምኽንያት 8 መስከረም ኣህጉራዊ መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት ንዘወጸ መግለጺ ምርኩስ ብምግባር - ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ መብርሂ፡ እዚ ንሓያል ድሌት ህዝብና ኣብ ትምህርቲ ዘጽር ምዃኑ ገሊጹ።

እዚ ተረኺቡ ዘሎ ዓወት ንምዕቃብን በዚ ወጽኢት ንዝረብሑ ዜጋታት ናይ ዝለዓለ ዕድላት ትምህርቲ ባይታ ንምጥጣሕን፡ ምሽታዊ ትምህርቲ ከምኡ'ውን ሓጻርቲ ሞያዊ ስልጠናታት ብስፋሕት ንምትእትታው ብኣተኩሮ ክሰርሕ ምዃኑ ድማ ሓቢሩ።

ኑቲ መደብ ዝኸታተልን ዘወሃህድን ካብ ደረጃ ሃገር ክሳብ ንኡስ ዞባ ዝዝርጋሕ ዓቕሚ-ሰብ ተመዲቡ ከም ዝነበረ ዝገለጸ ምህላዉ ዝሓበረ ኣቶ ትኳቦ፡ ካቢት ዝተረጋገጸ ዝኸጋስ ምዕቃብን ምሕያልን ዕድል ከይረኸበ ኣብ ዝጸንሓ ከባቢታት ብምትኳር ዚያዳ ምስራሕ፡ ከምኡ'ውን ደገሰ መሃይምነት ንምውጋድ ዝጸንሓ ኮማዊ ኣብዮተ- ንባብ ምሕያልን ሓደስቲ ምኽፋትን ካብ ናይ መጻኢ መደባት ከምዝኾኑ ኣረዲኡ።

ኣህጉራዊ መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት፡ ብደረጃ ኣህጉር ንመበል 52፡ ኣብ ኤርትራ ድማ ንመበል 16 ግዜኡ እያ ተዘኪራ።

መስመር ዓዲ-ቐይሕ - ተገልገልቲ ተወሰኽቲ ኣውቶቡሳት ክምደባሎም ይሓቱ

ኣብ መስመር ዓዲ-ቐይሕ - ኣስመራ ዘሎ ጸገም መጓዓዝያ ንምፍታሕ፡ ኩባንያ መጓዓዝያ ሓራት ተወሰኽቲ ኣውቶብሳት ክምደበሎም፡ ነበርቲ ናይ'ቲ ከባቢን ተጠቀምቲ ናይቲ መስመርን ሓቲቶም።

እቶም ዜጋታት፡ ኩባንያ ሓራት ብርትዓዊ ዋጋ ዝህቦ ኣገልግሎት ፍታሕ ኣምጺኡ'ኳ እንተኾነ፡ ብሰንኪ ዋሕዲ ኣውቶብሳት ግን፡ ኣብ መዓርፎ ኣውቶብሳት ንዌሒ ሰዓታት ይጽበዩን ጉዳይ ዘይርትዓዊ ክፍሊት ናይ ውልቂ ኣውቶብሳት ይኸፍሉን ከም ዝነበሩ ሓቢሮም።

ናይ ሓራት ኣውቶብሳት ካብ ዓዲ-ቐይሕ ናብ ኣስመራ ወይ ብኣንጻሩ 30 ናቕፋ ክኸፍላ እንከለዋ፡ ናይ ውልቂ

ናብ 2ይ ገጽ ይቕጽል...

ባጽዕ - 62 መንእሰያት ብዝተፈላለየ ሞያ ሰልጢኖም

ኣብ ከተማ ባጽዕ እትርከብ ቤት-ትምህርቲ መባእታ ሞያዊ ስልጠና፡ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ካብ ስሩዕ ኣካዳሚያዊ ትምህርቲ ተኣልዮም ንዝጸንሑ 62 መንእሰያት፡ ንኣርባዕተ ኣዋርሕ ብሞያታት ሱፍልጠት ባሕሪ፡ ስራሓት ሰራሕተኛን ኮምፕዩተርን ኣሰልጢና።

ብ9 መስከረም ኣብ ዝተኻየደ ናይ ምምራቕ ስነስርዓት፡ ርእሰ-መምህር'ታ ቤት-ትምህርቲ መምህር ሱሌማን ጃብር፡ ዕላማ'ቲ መደብ፡ ብዝተፈላለየ ማሕበራዊ ጸገማት ካብ መኣዲ ትምህርቲ ንዝረሓቑ መንእሰያት መባእታዊ ሞያዊ ፍልጠት ብምቕሳም፡ ኣፍረይቲ ዜጋታት ንምግባሮም ምዃኑ ሓቢሩ።

ሓላፊ ጨንፈር ሚኒስትሪ ትምህርቲ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ፡ ኣቶ ረሺድ መሓመድ-ዑስማን፡ ንኣገዳስነት ናይ'ዞም መባእታዊ ሞያዊ ስልጠናታት እትህብ ቤት-ትምህርቲ ጠቒሱ፡ ኣብ ዝመጽእ ግዜያት ተወሰኽቲ ዓውድታት ኤለክትሮኒክስ፡ ምግጣጣም ሻምብቆታት ማይን ጽርበትን ዕንጸይቲን ንምትእትታው መደብ ከም ዘሎ ሓቢሩ። ሰልጣኖቲ ቀሲምሞም ዘለዉ ሞያ ናይ መወዳእታ ከም ዘይኮነ ተገንዚቦም፡ ፍልጠቶምን ብቕዓቶምን ንምብራኽ ክጽዕሩ ድማ ኣዘኻኺሩ።

ሚኒስተር ትምህርቲ ኣቶ ሰመረ ርእሶም ኣብ ዘሰመዖ መዘዞሚ ቃል፡ ምምዕባል ሞያዊ ዓቕሚ-ሰብ ኣብ ኩሉ-መዳያዊ ምዕባለታት ወሳኒ ስለዝኾነ፡ ዝረኸብዎ ፍልጠት ንዕቤት ዝምልከት ፍልጠት ብዝሓሸ... ዝፍ ወፍሪን ልዑል ቁልሕታን ተዋፊሮም ደስራሓሉ ከም ዝግባእ ገሊጹ።

ስ/ ኢብራሂም ዑመር

ሓመልማሎ - 'ማሕበር ናይ ጸባ ከብቲ ሱጥር' ፍርያቱ የዕቢ

ስ/ ሃብተገርግሽ ተስፋማርያም

ኣብ ንኡስ ዞባ ሓመልማሎ ዝጥፉ 20 ሓረስቶት ብዘቘምዎ ማሕበር ዝውሃን ፕሮጀክት ምርባሕ ናይ ጸባ ከብቲ ሱጥር፡ ምህርቱ ክብ ብምባል ጠሉብ ኣብቲ ከባቢ ዝርከብ ዕዳጋታት ንምምላእ ጻዕርታት የካይድ ከምዘሎ፡ ኣቦመንበር'ቲ ማሕበር ኣቶ መሓመድ-ሳልሕ እድሪስ ገሊጹ።

ኣቶ መሓመድ ሳልሕ፡ ኣብ ንኡስ ዞባ ሓመልማሎ ዘሎ ጠሉብ ብምምላእ፡ መዓልታዊ ካብ 300 ክሳብ 400 ሊትሮ ጸባ ናብ ከረን ከምዝልእኹ ሓቢሩ።

እቲ ኣብ ጉምጉም ሩባ ዓንሰባ ዝተደኩነ ፕሮጀክት 400 ናይ ጸባ ከብቲ ከም ዝጥርንፍ ዝሓበረ ኣቶ መሓመድ ሳልሕ፡ ነፍሱወከፍ ወናኒ ከብቲ ሓምላይ መግቢ ዘልምዓሉ ፍርቂ ሄክታር ከም ዘለዎ ኣረዲኡ።

ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ሓመልማሎ ኣቶ ያዕቆብ እድሪስ፡ እቲ ፕሮጀክት መሰረታዊ ትሕተ-ቅርጺ ማይ፡ መዝበሪን ዝሕረስ መሬትን ዘተዋደደሉ ብምዃኑ ዓቢ ብልጫ ከምዘለዎ ብምጥቃስ፡ ብወገን ምምሕዳር'ቲ ንኡስ ዞባን ሚኒስትሪ ሕርሻን ኣድላዪ ደገፍን ምክትታልን ከምዝግበረሉ ገሊጹ።

ኣቶ ያቆብ ወሲኹ፡ ኣብ ትሕቲ ዲጋ ሙሻን ጉምጉም ሩባ ዓንሰባን ንዝርከቡ 50 ሓረስቶት፡ ንነፍሱወከፎም ሓንቲ ጋመስ ዝዓይነታ ናይ ጸባ ከብቲ ከም እተዓደሎ፡ ደሮ'ውን ዘወለድኦም ምራኹት ንኽልኦት ሓረስቶት ይዕደላ ከምዘለዋ ብምጥቃስ፡ እዚ ኣብ ምህርቲ ጸባ'ቲ ንኡስ ዞባ ዘይናዓቅ ኣስተዋጽኦ ይገብር ከምዘሎ ኣብሪሁ።

ጊንዳዕ - ኣብ ገስጋስ ልምዓታዊ መደባት ተዘቲዩ

ኣብ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ ኩለንተናዊ ልምዓታዊ መደባት ንምዕዋት፡ ተራን ኣበርክቶን ሰራሕተኛታት መንግስቲ ክብ ክበል፡ ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ጊንዳዕ ምስ ሰራሕተኛታት መንግስትን ዓበይቲ ዓድን ኣብ ዝገበሮ ርክብ ኣዘኻኺሩ።

ብ15 መስከረም ኣብ ዝተኻየደ ርክብ፡ ኣቶ ዑመር ያሕያ፡ መንግስቲ - ናብ ርሑቕ ገጠራት ዝጠመተ ዓበይቲ መደባት ወጢኑ ንትግበረ ኣብጋገሱ ከምዝሎ ብምሕባር፡ ውሕስነት መግቢ ንምርግጋጽን ትሕተ-ቅርጺ ንምውዳድን ኣብ ዝተገብረ ዘሎ መደባት ዝምዝገብ ዘሎ ገስጋስ፡ መርኣያ ወህደትን ሓብራዊ ጻዕርን ህዝብን መንግስትን ምዃኑ ኣረዲኡ።

ተሳተፍቲ፡ ኣብ መንእሰያት ዘተኮረ መደባት ክሕየል፡ መአለዩ ውሓይዝን ከትርታትን ቅድሚ ምጅማር ክራማት ባሕሪ ክዓሉ፡ ኣብ ሰሙን ክልተ ግዜ ዝተገብረ ማእቶታዊ ንጥፈታት ብዕቱብ ክተሓዝ ዝብሉን ካልኦትን ርእይቶታት ኣቕሪቦም።

ካብ 1ይ ገጽ ዝቐጸለ ...

መስመር ዓዲ-ቐይሕ - ተገልገልቲ . . .

ኣውቶብሳት ግን ልዕሊ 100 ናቕፋ ከምዝሓቱ ዝሓበሩ'ቶም ዜጋታት፡ ኩባንያ መጓዓዝያ ሓራት ተወሰኽቲ ኣውቶብሳት ክምድበሎም ተማሕጺኖም።

ሓላፊ ምውፋር ኩባንያ መጓዓዝያ ሓራት ኣብ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ቐይሕ፡ ኣቶ ግርማይ ዓንደሚካኤል፡ እቲ ኩባንያ መዓልታዊ ካብ 300 ክሳብ 400 ሰባት ናብ ኣስመራ ከምዘጓዓዝ፡ ሓሓሊፉ ግን ጠሉብ ተጓዓዝቲ ልዕሊ ዝምደቦም ኣውቶብሳት ስለዝኸውን እቲ ጸገም ከምዝኽሰት ጠቒሱ፡ ኣብ መስርሕ ጸገና ዘሎ ጽርግያ ኣስመራ - ዓዲ-ቐይሕ ምስ ተዛዘመ፡ እቲ ናይ ኣውቶብሳት ዋሕዲ ከም ዝፍታሕ እምነቱ ገሊጹ።

ኣቶ ግርማይ፡ ኩባንያ መጓዓዝያ ሓራት፡ ኣብ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ቐይሕ ብዘይካ ናብ ኣስመራ፡ ኣብ ማስመራት ደምሒና፡ ኣምሉ፡ ሓሊዩ፡ ዲጋብርሂት፡ ማይ-ሰራው፡ ኳዓቲትን ሳፊራን ኣገልግሎት ዝህባ ኣውቶብሳት ከምዘለዋኦ ብምሕባር፡ ንጽፋፍን ውሑሱን ኣገልግሎት፡ ህዝቢ ምስ ምምሕዳራቱ እናተሓባበረ ጽርግያ ክጽግንን ክከናኸንን ተላቢዩ።

ዓረዛ - መደባት ልምዓት ንምግምጋም ርክብ ተኻዪዱ

ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ዓረዛ፡ ምስ ዝተፈላለዩ ኣካላት መንግስቲ፡ ግንባርን ሃገራውያን ማሕበራትን ተወሃሂዱ፡ ኣብ ዝሓለፈ ኣዋርሕ ዝሰላሰሉም መደባት ዝግምግም ርክብ ኣካዪዱ።

ኣብ'ቲ ወከልቲ ህዝቢ ዝተሳተፍዎ ኣኼባ፡ ኣመሓዳሪ'ቲ ንኡስ ዞባ ኣቶ ዓንደመስቀል ኣድሓኖም፡ ንኩነታት ጽሬት ከባቢ፡ ጥዕና ህዝብን ንግዳዊ ንጥፈታትን፡ ጠንቂ ብርሰት ኣግራብን ዘይሕጋዊ መሸጣ ዕንጸይትን ፈሪሖምን ኩነታት ትምህርትን ተመሃሮን፡ ሕቶ መሰሳ መሬት ከምኡ'ውን ዝኽሰቱ ገበናትን በደላትን ጠንቅታቶምን ሳዕቤናቶምን ብዝምልከት ሰፊሕ መብርሂ ሂቡ።

ህዝቢ ምስ ክራማት ክኽሰት ካብ ዝኽእል ማይ-ወለድ ሕማማትን ዓሶን ንምድሓን፡ ስሩዕ ከባብያዊ ጽሬት ክካየድ፡ ሓለፊ ማእከል ጥዕና'ቲ ንኡስ ዞባ ነርስ ተኽለ ተስፋማርያም ኣተሓሳሰበ።

ተሳተፍቲ፡ ብወገኖም፡ ዓቕሚታት ኣመሓዳሪ'ቲ ንምሕያል ክሰራሕ፡ ዝምድና ፖሊስን ህዝብን ክሕየል፡ ምብራስ ኣግራብን ምፍሓፆን መግትኢ ክግበረሉ፡ ስሉሳዊ ዝምድና ተመሃሮ፡ መማህራንን ወለድን ክሕየል፡ ኮማዊ ፖሊስ ግቡእ ስርሑ ክጀምር ዝብሉን ካልኦትን ርእይቶታት ኣቕሪቦም።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ቊ.ስ 116266/201820(2220)

ም/ ዋና ኣሰናዳኢ

ብንያም ፍስሃጽዮን

ቊ.ስ 201820(2217)

ፋክስ፡ 127749 - ቊ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቊ.ስ. 200454-07121322

ምልክታ

ቊ.ስ. 125013 - ቊ.ሳ.ጶ. 1284

ለይ-ኣውት

ኤደን ሃብተኣብ | ምስጋና ተዓገስ
ሊድያ ስልጣን | ኣስቴር ካሕሳይ
በይሉል ገ/ሚካኤል | ሰማያዊት ሓይለኣብ

ኣገደስቲ ቴሌፎናት

ሆስፒታል ሓሊብት
18 54 00

ሆስፒታል ኦሮታ
20 19 17

ፖሊስ ኤርትራ
12 77 99

ኮርፖረሽን ኤለትሪክ
ሴቲ
12 22 22

ፋርማችያ ቁ. 1
127565

መጥፋእቲ ሓዊ
202099

ማሕበር ቀይሕ መስቀል
154633

ለሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
12፡00	ካርቱን
12፡30	ዜና ትግርኛ
12፡50	ካብ ዞባታት
13፡30	ዜና ዓረብ
13፡40	ዶክተራት
14፡40	Sport Highlights
15፡30	ኖራት
16፡05	National Geographic
16፡55	ሙ/ድራማ
17፡30	ፓኖራማ
18፡00	ናትራን
20፡00	ዜና ትግረ
20፡10	ሄራር
21፡00	ዜና ትግርኛ
21፡25	መደብ ስፖርት
22፡00	ዜና ዓረብ
22፡10	Tech Insight
22፡30	ዜና እንግሊዝ
22፡40	Film

ሰድራቤት

ዮሴፍ ሃይለማርያም

2ይ ክፋል

1.2 ቀያሪ እምበር ነቓፊ ኣይትኹን

ጌጋ ዘለቅም ሰብ ዘይኮነስ መፍትሒ ዝረክብ ሰብ ኩን። ንነብሱ ዘየፍቅር ሰብ፡ ካብ ኣብ ደገ ዝርከቡ ኣብ ውሽጡ ዝርከቡ ጸላእቱ ይበዝሕዎ። ካብቲ ዘገርም ግን፡ ሓላፊኡ ኣተሓሳስባኡ ምዃኑ'ዩ። ኣብ ምስትምሳል፡ ምንቃፍ ግዝእ ርእስኻን ካልኦትን ዘይተኣደነ ግዜ ተባኺን እንተደኣ ኰይንካ፡ ንነብስኻ ዘይተኣደኑ ጸሊም ክዳን ከም ዝኸደንካያ ዘይምርሳዕ። ስለ'ዚ፡ ነብስኻ ከተፍቅር እንተደኣ ኰይንካ፡ ነዚ ኣተሓሳስባ ካብ ሎሚ ቀይሮ። ኣስተውዕል! ነቐፌታ ዋላ'ኳ ኣገዳሲ እንተኾነ፡ ንምቕያርን ገለ ንምግባር ዘይትብገስን ምስ እትኸውን ግና ከዕንወካ ጥራይ'ዩ።

ሀ, ነቓፊ ሰብ ኩሉ ግዜ ፈራሕ ምዃኑ ዘይምዝንጋዕ

ኣስተብሂልካዶ ትፈልጥ፣ ዘይቅኑዓት ነቐፍቲ ፈርሓት ምዃኖም! ሓደ ዓርከይ ኣሎ፣ ናይ ምጽሓፍ ዓቢ ውህብቶ ከም ዘሎዎ በቲ ዘርእየኒ ጽሑፋቱ'የ ተረዲኤ። ምስዚ ኩሉ ዓቕሙ ግን ዘበርከቶ ነገር የለን። እቲ ምኽንያት፡ እንታይ ይመስለካ፡ ኣብ ንዝዕዘቦ ፊልምታት ኰነ ንዘንብቦ ጽሑፋት ናይ ሃገርና ብጣዕሚ'ዩ ዝነቅፍ። ንሱ ኸኣ'ዩ ገለ ከየበርከተ ፈራሕ ጌርዎ ዘሎ።

እቶም እትህቦም ነቐፌታታት ኩሉ ግዜ ከም ኩናት ኣብ ርእስኻ ስለ ዝዕንቀሩ፡ ኣመና ነቓፊ ኣይትኹን፣ እንታይ ደኣ ንኽትቅይሮም ተበገስ። ኢድካ ኣጣሚርካ ትዛረብ ጥራይ እንተ ኰይንካ ግን ኣይተረዳካን'ምበር ንዘሰርሑን ንግዝእ ርእስኻን ዕንቅፋት ኰይንካ ኣለኻ ማለት'ዩ። ስለዚ፡ ንነቐፌታ ዝህንደድ ሰብ፡ ርእሰ ምትእምማን ዘጥፍአ ጉድለታቱ ክፍውስ ዘይክኣለ ሰብ ምዃኑ'ውን ክኢላታት ስነ-ልቦና ዝነግሩና'ዩ። ካልኦት ሰባት ብምንቃፍ ከኣ ክጸናናዕ ወይ ክዓግብ ይፍትን፣ እምበኣርከስ፡ ቀያሪ እምበር ዘይፍትሓዊ ነቓፊ ኣይትኹን። ነዚን ዝስዕባ ክልተ ምስላታት ነስተንትነን'ሞ፡ ነቐፍቲ ካብ ምዃን ከድሕናና እየን።

'ገዛኻ ከተብርህ ዝቐለለ እንከሎ፡ ጎረባብትኻ ከተጸልምት ኣይትድከም'

'ካብ 100 በትሪ ንዓኻ፡ ሓንቲ ተግሳጽ ንለባም ኣዕሚቓ ትርድኦ'

ለ) ነብሰ ነቐፌታና ሃናጺ ይኹን

ነብሰ ነቐፌታ ኣዝዩ ኣገዳሲ'ዩ፣ ግን እዚ'ውን ብሃናጺ መገዲ ክኸውን ኣሎዎ። ገለ ሰባት፡ "ኣነ ሰነፍ'የ፣ በጃኻ ክቕየር ኣይክእልን'የ" እናበሉ ነብሶም ከዋድቑ ተዓዚበ ኣሎኹ። ንነብስኻ ምንቃፍን ንለውጢ ድሉው ምስ ትኸውን ጥራይ'ዩ ቅኑዕን ሃናጽን ክኸውን ዝኽእል። እንተዘይኰይኑ፡ "ኣነ ሰነፍ'የ" እናበልካ ትነብር እንተኾይንካ፡ ንስንፍናኻ ተቐቢልካዮ ኣሎኻ ማለት'ዩ። ሕመቕካ ኣሚንካ ሕማቕ ኰይንካ ትቕጽል እንተደኣ ኣሊኻ፡ መስሓቒ ወይ መመሰሊ ኰይንካ ክትተርፍ ኢኻ። እቲ ምንታይ፡ እዚ ነብሰ ነቐፌታ ዘይኰነ ነብሰ ቅትለት'ዩ። ቅኑዕ ነብሰ ነቐፌታ ዝበሃል ጉድለታትካ ኣለሊኻ ደጊምካ እቲ ጌጋ ከይትፍጽሞ ምጥንቃቕ'ዩ።

'ኣብ ጭቃ ምውዳቕ ዘይኮነ፡ እቲ ጌጋ ኣብኡ ጠንቀላዕላዕ ምባል'ዩ'

ምስላ ቻይና

ሐ) ኣተሓሳስባኻን ኣካይዳኻን ምቕያር ጥራይ'ዩ ዘድሊ

ኣታሓሳስባኻን ኣካይዳኻን ክትቅይር ዓቕሚ እንተደኣ ረኺብካ፡ ኩሉ እቲ ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ተቐይሩ ክትሪኦ ኢኻ። ሓደ ሰብ ንዓለም ክቕይር ተበጊሱ ይበሃል፣ ግን ኣይከኣለን። ቀጺሉ ድማ፡ ንኣህጉራይ ክቕይር ኢሉ ተበጊሱ - ሕጂ'ውን ኣይከኣለን። ብድሕሪኡ ንሃገሩ ፈቲኑ'ውን ኣይከኣለን። "ኦ! ንዓደይ" ኢሉ ሸዑ'ውን ኣይከኣለን። ደሓን'ሞ ብስድራይ ክጅምር ኢሉ እንተፈተነ'ውን ወይከ - ኣይከኣለን። ኣብ መወዳእታ ግን፡ ኣዒንቲ ልቦናኡ ተኸፍተ'ሞ፡ ሓደ ነገር ተረድኦ። ቅድሚ ኩሉ ግዝእ ርእሱ ክልውጥ ከም ዘለዎ ድማ ኣሚኑ።

ኣብ'ዚ ከም ኣብነት ዝጠቐስናዮ ሰብ፡ እቲ መጀመርታ ክኸውን ዝነበሮ መወዳእታ ኰይኑ። ስለ'ዚ ንስኻ ከኣ ብዛዕባ ጌጋ ናይ ካልኦት ክትዛረብ (ክትሓሚ) ግዜኻ ኣይተጥፍእ። ግዝእ ርእስኻ ቀይር፣ ብድሕሪኡ ከይተዛረብካ ብግብሪ ንከባቢኻ ክትምህርን ክትቅይርን ኢኻ።

1.3 ካብ ዕዳ ናጻ ኹን

ብዝተኻእለካ መጠን ግዝእ ርእስኻ ካብ ዕዳ ኣናግፋ። ምኽንያቱ፡ ዕዳ እንተደኣ ሃልዩካ ሰላምካ ክግፈፍ'ዩ። ናይቲ በዓል ዕዳኻ ጊላ ድማ ክትከውን ኢኻ። ጊላ ድማ፡ ናጽነት የብሉን። ናጽነት ተዘይብልካ ከኣ፡ ምንባር ክጽልኣካ'ዩ ፣ ኣብ መወዳእታ ነብስኻ ክትጸልእ ኢኻ። ስለዚ፣-

ሀ) ሕልናኻ ካብ ዝወቕሰካ ግብሪ ርሓቕ

እቲ ዝዓበየ ቤት ፍርዲ ሕልና'ዩ። ስለዚ፡ ሰብ መዓልታዊ ኣብ ቤት ፍርዲ ከምዝውዕል ክፈልጦ ጽቡቕ'ዩ። እወ! ሕልናና ፈራዲ ንሕና ድማ ተፈረድቲ ኢና። ንሕልናኻ ዘይሰማምዖ ነገር ጌርካ ቀሲንካ ምንባር ዘይከኣል'ዩ። ኣብ ውሽጢ ሕልናኻ መረርትን ከበድትን ካርሸሊታት ኣለዉ።

ብኸመይ ነብስኻ ተፍቅር

ከምኡ'ውን ዓበይትን ነኣሽቱን መዛናግዒ ማእከላት ኣለዉ። ኣብ ሕልና ኣድልዎ ዝብሃል የለን። ካብ ሕልና እቲ ዝሃብካዮ ኢኻ እትቕበል። ፍርድን መቕጻዕትን ሕልናኻ እምበኣር፡ ሰላምካ ምዝራግ፡ ርእሰ ምትእምማን ከምትጉድል ምግባር፡ ተስፋ ምቍራጽ...ወዘተ ዘጣቓልል'ዩ። ካብቲ ዘገርም፡ ሕልና እቲ እንኮ ዘይጋገ ፈራዲ ምዃኑ'ዩ። ስለዚ፡ ተጠንቀቕ። ሕልናኻ ዘይወቕሰካ ነገር ምስ ትገብር ጥራይ ኢኻ፡ ሰላማዊ ሕይወት ክትነብር እትኽእል።

ሕልናኻ ብዕዳ ዝኸሰካ ዘሎ እምበኣር፡ ወይ ክትገብሮ ዝግበኣካ ኣይገበርካን ወይ ድማ ክትገብሮ ዘይግበኣካ ጌርካ ኣሎኻ ማለት'ዩ። ክልተ ኣብነት ክህበካ፦

. ሓደ መንእሰይ፡ ናብ ጉዳዩ ተብተብ እናበለ፡ ሓደ ዓይነ ስዉር ጽርግያ ክሳገር እናተሸገረ ርእዩዎ ከምዘይረኣዮ ሓሊፉ። ሕልናኡ ግን ዓገብ ይብል ኔሩ። ከየርሓቐ ሕጭጭጭ ዝብል ድምጺ ሰሚዑ ንድሕሪት ቁሊሕ እንተበለ ወዮ ዓይነ ስዉር ጽርግያ ክሳገር መኪና ሃሪማቶ ኣብ ጽርግያ ተዘርግሐ። እቲ መንእሰይ ዝተሰምዖ ጣዕሳ መግለጺ የብሉን። ክልተ ደቓይቕ ከይውፌ ክብል፡ ምሉእ ህይወቱ ንናይ ሕልና ስቓይ ፈሪድዋ።

ንስኻ ኸ በዚ ኣብነት'ዚ እንታይ ምተሰምዓካ? ብወገነይ ሂወትካ ምሉእ ወይ'ውን ንነዊሕ ግዜ ምተሳቐኻ ዝብል ርድኢት ኣለኒ።

ኣዝዩ ዘገርም'ዩ፣ ክልተ ደቂቕ ወፊኻ ሰናይ ግብሪ ጌርካ ሕልናዊ ቅሳነት ከይትረክብ ምሉእ ሂወትካ ምስቓይ እንታይ ይበሃል? ቀሊል ዝመስል ግን ከኣ ንመዓልታዊ ሂወትና ዝውክል ኣብነት'የ ሂበካ ግን፡ ኩሉ ጉዕዞኻ ብኸምዚ ፍጻመታት ዝተመልአ'ዩ እሞ፡ ክትገብሮ ዝግበኣካ ካብ ምግባር ድሕር ኣይትበል። ብርግጽ፡ ብዙሕ ግዜ ሰባት ጌጋ ንምፍጻም ዘይኮነ ሰናይ ነገር ንምግባር ዝያዳ ንማታእ ኢና። ስለምንታይ ንዝብል፡ ንዓኻ ገዲፈዮ ኣሎኹ።

. ክልተ ኣሕዋት ኔሮም። ሓደ እዋን ክጓስዩ ኣብ በረኻ ከለዉ እቲ ወዲ ስርሑ ዘንጊዑ ክዘናጋዕ ወኻርያ ዕየት በሊዓትሉ። ብድሕሪ እዚ ኣዝዩ ጉህዩ ኣቦኡ ከይሰምዕ ንሓፍቱ ክትሰትሮ ተማሕጺኑዋ ንገዛኦም ተመሊሶም። ወያ ጓል ካብ'ዛ ሰዓት ጀሚራ በታ ዝረኸበታ ኣጋጣሚ ንሓዋ ጊላኣ ቀይራቶ። ዝኾነ ስራሕ ምስ ትወሃብ ንሓዋ ትልእኮ፣ እንተ ኣብዩዋ "ነቦይ ክነግረልካ'የ" እናበለት ተፈራርሖ፡ ከይፈተወ ድላያ ከም ዝፍጽም ትገብሮ። ሓደ መዓልቲ ሕሉፍ ሓሊፍዋ እግረይ ሕጸበኒ በለቶ። ወዲ መሪርዎ! ዓይኑ ዓሚቱ ኣብ ቅድሚ ኣቦኡ ብምቕራብ ከኣ፡ ኩሉ ነገር ብዝርዝር ኣዕሊልዎ። ኣቦኡ ብኹነታት ወዱ ኣዝዩ ብምሕዛን "ኣንታ ወደይ፡ ካብ'ታ ዕየት ንስኻዶ ኣይትበልጸንን። ኣነ'ኳ ዘገንሓካን ዝቀጽዓካን ስለ ዘፍቅረካ'የ። ድሕሪ ሕጂ ሸለልትነት ኣይተርኢ። ምናልባት ጌጋ እንተ ኣጋጢሙ ድማ ካባይ ኣይትሕብኣዮ። ካባይ እንተ ሓቢእካዮ ከም'ዚ ሓፍትኻ ዝገበርትካ ጸላእትኻ ባርይኦም ጌሮምኻ ክነብሩ እዮም"ኢሉ ምዒዱ ሓቚፉ ስዒሙኣፋንይዎ።

እዚ ቈልዓ ስኣን ዘጋጠሞ ንወላዲኡ ምንጋር ዝተሳቐዮ'ሞ ኣስተንትኖ። ብርግጽ ኣቦኡ እንተ'ኸፍአ ሓንቲ መዓልቲ ምቐጽዖ፣ ምሓለፈትሉ ከኣ፣ ሓፍቱ ግን ሰሙናት'ያ ኣሳቒያቶ። በቲ ሓደኢ ድማ፡ ኣቦኡ እናክርኢ ነግፈረግ ኣሎ።

ኑዛዜ ንልብኻ ሩፍታ፣ ንስሓ ድማ ንመንፈስካ ዕረፍቲ'ዩ እሞ፡ ተላመዶ - ቅሱን ሰብ ክትከውን ኢኻ። እዚ ቈልዓ ዝወረዶ ኣደራዕ ወይ ዘጋጠሞ ነገር ካብ ኣቦኡ ብምሕብኡ'ዩ። ክገብሮ ዘይግብኦ ብምግባሩ፡ ኣደዳ ጊላነት ኰይኑ። ሕልናኡ ካብ ዝወቕሶ ነገር ወጻኢ ገይሩ ማለት'ዩ።

ለ) ናጽነት ንምስትምቓር ካብ ማሕዩር ዕዳ ሀደም

ኣብ ዓለም፡ ካብቲ ዝኾነ ዓይነት ዕዳ ዘይብሉ ሰብ ዝህብትም የለን። ስለዚ፡ ካብ ኩሉ ዓይነት ዕዳ ናጻ ኹን፣ ናጽነትካ መታን ከይትምንጠል፣ ብፍላይ ግን ካብ ናይ ሕልና ዕዳ።

ካብ ሰብ ዋላ ሓንቲ ናቕፋ ምልቃሕ ተፍርሖም ሰባት ኣለዉ። ብሓቂ ዕድለኛታት'ዮም በሃሊ'የ። እቲ ምንታይ፡ ብዝተኻእለ ኣይትለቃሕ፣ ግድን እንተ ኾይኑ ኸኣ ብኣታዊታትካ ዝሸፈን ክኸውን ኣለዎ። ቀልጢፍካ ከኣ ከም ትኸፍሎ ግበር፣ እንተዘይ ኰይኑ ክንዲቲ ትወስዶ ግዜ ርእስኻ ከተድንን ኢኻ። ኣብ ከምዚ ዓይነት ሸቁረራ ምእታው እንታይ ኣምጽኦ - ዘይተርፈካ። እዚ ክብለካ ከለኹ ግን ምልቃሕ ጌጋ'ዩ ማለተይ ኣይኮነን። ምኽንያቱ፡ ደቂ ሰብ ተማላላእቲ ስለዝኾንና። ግን ክመልሰዎ ዋላ ዓቕሚ ዘይብሎም ምልቃሕ ዝፈትዉ ገለ ገለ ሰባት ኣለዉ። ንግዝያዊ ብዘይ ገንዘቦም ዲዕዲዕ ዝብሉ። ዘይ ስንኻ ሑጻ ቈርጥመሉ'ዩ ነገሩ። ደሓር መዓልቲ ምምላስ ምስ በጽሐ፡ ካብቲ ዝእውዶም ሰብ እንናተሓብኡ ይነብሩ። ናይ ገሊኦም ከኣ ዝገደደ ዓቕሎም ምስ ጸበቦም ልቓሖም ካብ ካልእ ተለቂሖም ይኸፍሉ። በቃ ብዘይ ርሃጽሉ ገንዘብ ይጻወቱ።

ክቡር ኣንባቢ ሓንቲ ትገርመኒ ነገር ኣላ። ብዙሓት ሃብታማት ብዕዳ ዝተኸቡ'ዮም። ከመይ ማለት'ዩ ዶ ትብል ኣሎኻ? ሓቕኻ ዘየብል ኣይኮነን። ክጥፍሹ ምስ ጀመሩ ወይ ክሳራ ምስ ኣጋጠሞም፡ ብዙሕ ገንዘብ ይልቅሑ። በቲ ኣቐዲሞም ዘጥረይዎ ሃብቲ ዘለቅሖም ኣይስእኑን'ዮም፣ ምኽንያቱ ውሽጦም ንሶም ጥራይ'ዮም ዝፈልጥዎ። እንተ ሰሚርሎም ጽቡቕ እንተዘይ ሰሚርሎም ግና ኣብ ዝገደደ ዕዳ ይኣትዉ። እቲ ዘገርም፡ ኩሉ ናብራኦም ከም ቀደሙ'ዩ - ማለት ብብልጽቲ መኪና ይመላለሱ፣ ኣብ ክቡር ቦታታት ይዘናግዑ። ኣብ ጥፍሽና ከሎዉስ ካበይ ዝመጸ ገንዘብ'ዩ ግን እዚ? ኤእ! ጠፊኡካ ዶ? ግንከ ድቃስ ለይቲ ዘለዎም ዶ ይመስለካ? በል፡ ካብታ ተለቂሕካ ትድረራ ደርሆ ካብ ጁባኻ እትምውላ ሻህን ባንን'ያ ብሰላም እተሕድረካ።

ለ) ንነብስኻ ይቕረ በለላ

ኣብ ልዕሊ ነብስኻ በደል ምስ ትፍጽም ተምበርኪኽካ ይቕረ በለላ፡ ንግዛእ ነብስኻ ምብዳል ማለት፡ ብፍቓድካ ንነብስኻ ኣብ ቤት ማሕቡስ ሕልና ምእታው ማለት'ዩ። ሕሰብ'ሞ ሰባት ኣብ ልዕለኻ በደል ስለ ዝፈጸሙ ድቃስ ለይቲ ዘይብልካ ኢኻ እትሓድር፡ ባዕልኻ ንግዛእ ነብስኻ በዲልካ ግን ደቂስካ ትሓድር ኣለኻ። ጽባሕ ግን ብሰንኪ እዚ ኣብ ነብስኻ ዘሎካ ሸለልትነት ሂወትካ ምሉእ ኣብ ዓዘቕቲ ክትነብር ኢኻ።

"ሽውዓተ ዓመት ከይመሃሩ ሰብዓ ዓመት ይድንቁሩ" ዝብል ብሂል ኣቦታትና ቀሊል ከይመስለካ። ሰኣን ስምዒቶም ምግታእ ብዝተፈላለየ ሕማማት ዝሳቐዩ ዘለዉ ሰባት ውሑዳት ኣይኮኑን። ስለዚ፡ ንስለ በደልካ ንነብስኻ ይቕሬታ ሕተት፣ ካብቲ ግጉይ መገዲ ከኣ ተመለስ።

ሕማቕ ልማድ ወይ ወልፊ ዘለካ ሰብ እንተኾይንካ ኣብ ሂወትካ ዘሎ ሓደ ሓቂ ክነግረካ፣ ግዙእ ናይ ስምዒታትካ ኰይንካ ኩሉ ግዜ ኣብ ኣፍ ደገ ሞት ትነብር ምህላውካ ኣስተውዕል። ትፈልጥዶ ብዙሕ ግዜ ነብሰ ቕትለት ዝፍጽሙ ወይ ድማ ኣብ ዓመጽ፡ ቅትለት ዝተዋፈሩ ሰባት ናይ ሕማቕ ልማድ (ወልፊ) ግዙኣት ምዃኖም!?

ስለዚ ሓደራ ንነብስኻ ይቕረታ ሕተት፣ ሽዑ ካብቲ ተሓይርካዮ ዘለኻ ናይ ብፍቓድካ ዝኣተኻዮ ቤት ማእሰርቲ ናጻ ክትልቀቕ ኢኻ። እዚ እቲ ኣማራጺ ዘይብሉ ንነብስኻ እተፍቅረሉ መገዲ'ዩ።

ይቕጽል

መም/ ብእምነት ጸጋይ

ሕዝብ

ኣቡበከር ዓብደልኣወል

ትኪ ገመል መዓልቦ ይገበረሉ

ፍርያት-ተክኖሎጂን ኣገልግሎታቱን ንዓለምና ቀዩሩ ንመጻኢታዊ ሂወትና ቀሊልን ምችእትን'ኳ እንተገበረ፡ ጎናዊ ሳዕቤን ዘይብሉ ግና ኣይኮነን። ዳርጋ ኩሉ እቲ ጎናዊ ሳዕቤናት ከኣ ንኣከባቢ ብቐጥታን ብዘዘዋዋርን ዝጸልዉ ኢዮም። ኣሉታዊ ሳዕቤኑ ኣጉዲልካ እወታዊ ረብሓኡ ኩብ ምግልጋል ናትና ናይ ተጠቀምቲ ሚላን ብልሓትን'ዩ ዝሓትት።

ኣብ ወሽጢ ኣሰራርሓ ህዝባዊ መጓዓዝያ ገመል ኣትዩ መደብትኩም ክሕገጽጸን ከመቻርሕን ኣይኮነኩን። እንታይ ደኣ ከም ተገልጋላይን ነባራይ እዛ ከተማን እቲ ጸገም ብቐጥታ ስለዝጸልወኒ'የ። ስለዚ እቲ ጸገም፡ ጸገም ናይ ኩላትና ስለዝኾነ እዚ'ን ምሂን ንዘለለ።

ህዝባዊ መጓዓዝያ ገመል ኣብ ዞባ ማእከል ብፍላይ ድማ ኣብ ከተማ ኣስመራ ዝምስገን ኣገልግሎት መጓዓዝያ ዝሀብ ዘሎ ትካል'ዩ። ብዙሕ ማስመራት ሽፈት መዓልታዊ ኣሽሓት ተገልገልቲ ካብን ናብን የመላልስ።

ብዙሕ ዝሰርሐ፡ ብዙሕ ከይኑም ንብር ስለዝኾነ ከኣ፡ ሚኒባሳት ገመል ናይ ድኻም ምልክት ኣብ ገዕዞኣን ልዕሊ ዓቐን ትኪ የውጽኣ ኣለዋ። ምስ'ቲ ብኻልኦት ተሽከርከርቲ ዝትፋእ ትኪ ተደሚሩ ድማ ንናይ ከተማና መቐረትን ፍሉይነትን ይጸልዎ።

መጓዓዝያ ገመል ልዕሊ ካልእ ትካላን ዓብለሉ ወይ ከኣ ሕልፈ ካልኦት ኣኽፊኣን ኢለ ኣይኮንኩን። የግዳስ ኣብ ትሕቲ ዕላዊ ትካል ስለ ዝማሓደረ፡ ጸገመን ንምእላይ ስለዘይጸገምን ሰፊሕ ምንቅስቓስ ስለ ዘለወን፡ ከም ብዓል ሓሪትን ኣውቶቡሳት ከተማን ተጠማቲ ስለ ዝኾናን'የ።

ስለዚ፡ ኣካየድቲ ህዝባዊ መጓዓዝያ ገመል፡ ነቲ ዝተጠቕሰ ጸገም መካይናም ብምፍታሕ ኣብ ቀጻሊ ጽፉፍን ብቑዕን ኣገልግሎት ክህቡና ብተስፋ እጽበ፡ ብዕብኡ ድማ ክፍሊ መጓዓዝያ ምድሪ ሚኒስትሪ መጓዓዝያን መራኽቢታትን ብስሪ እርጋን ብዙሕ ትኪ ዝተፍእ መካይን ንጥዕና ሰብን ኣከባብን ሃሰይቲ ምዃነን ኣብ ግምት ብምእታው ኣድማዒ ስጉምቲ ክወስድ እዘኻኽር።

ሓሰን የሱፍ
ኣስመራ

ምግራብ ጎደናታት ከተማ መንደፈራ ብዝለዓለ ይቕጽል

ኣብ ከተማ መንደፈራ ብመደብ ክረምታዊ ማእቶትን ቅድሚኡን ዝኣረገ ኣግራብ ብሓድሽ ንምትካእ ዕዉት ወፍሪ ተኻይዱ። ብሳላኡ ከኣ ዘበዝሕ ጎደናታትን ኣብያተ-ትምህርትን ሃይማኖታውያን ስፍራታትን ብኣግራብን ፈልሲታት ኣግራብን ወቒበን ኣለዋ። እዚ ካብ መፋርቕ 2013 ዝጀመረ መደብ ምግራብ ጎደናታት ከተማ መንደፈራ፡ ብዕቱብ ስለ ዝተታሕዘ ዘዕግብ ውጽኢቱ ብዓይንና ንርእዮ ኣለና።

ንወነኑቲ መንበሪ ኣባይትን ንግዳዊ ትካላትን፡ ዋንነት ተሰምዒዎም ብግቡእ መታን ክከታተልዎ ኣብ ቅድሚ ኣፍደገኦም ንዝተተኽለ ገረብ ንኻፍሲ-ወከፍ ገረብ 250 ናቕፋ ከምዝኸፍሉ ተወሲኑስ ኩሎም ኣብ መስመር ቀንዲ ጎደናታት ዝርከቡ ሰብ ትካላትን መንበሪ ኣባይቲን ኣብ ኣፍደገታቶም ንዝተተኽለ ፈልሲታት፡ ኣብ ምም/ከተማ መንደፈራ ከምዝኸፈል ኮይኑ። ገለ ሰባት ክሳብ 1000 ናቕፋ ዝኸፈሉ ከም ዘለው ድማ ኣፈልጢ።

እንተኾነ፡ እቲ መስርሕ ምግራብ በዚ ስለዘየብቅዕ፡ ምምሕዳር ከተማ መንደፈራ ብሉጻት እኹልን ፈልሲ ኣግራብ ብርትዓዊ ዋጋ ከቕርብን፡ ነቲ ኣቐዲሙ ዝተተኽለ ከኣ ዕቱብ ምክትታሉ ክቕጽሎን እላቦ።

ብተወሳኺ፡ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ዞባና ኣብ ከም ብዓል ደቀምሓረ፡ ድባርዋ፡ ሰገነይቲ፡ ዓዲቐይሕን ሰንዓፈን ብመንግስቲ ዝተዓደለ ፈልሲታት ኣግራብ ሚለን ኩኽን ቁጠባዊ ረብሓ ስለዘለዎ ንህዝቢ ዝዕደለሉ ዕድል እንተዝፍጠር፡ ድርብ ረብሓ ምሃለዎ እብል።

ኑረዲን ዓብደልማሊክ
መንደፈራ

ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ ብልጭ ህልም ኳንኩም

ቅድሚ ቁሩብ ኣዋርሕ፡ ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ ዝሃበርዎ ሕጽረት ናይ ጸባ መዐሸጊ ጎማ ተፈቲሑ ጽርየቱ ዝተሓለወን ብግቡእ ኣብ ጎማ ዝተዓሸገን ጸባ ንተጠቃሚ ክቕርቡ ምኳኖም ብመራኸቢ ብዙሓን ኣበሲሮም ነይሮም። ግና ከም ብስራቶም ከይኮነ ድሕሪ ሓጺር ኣዋርሕ መዐሸጊ ጎማ የለን ተባሂሉ፡ ፍርያቶም ብቢዶኒታት ንሱቅ ዱኳን ክዕደሉ ተራእዮም። ህዝቢ ከኣ፡ ብዋሕዲ ጸባ ምስ ተሸገረ፡ ናብ'ቶም ጽርየቱ ዘየተኣማምን ጸባ ብስፍሪ ዝሸጡ ኩማዕዱ ተቐሲቡ።

ኣብዚ ለንቅነ ድማ ከም ብሓድሽ እዘን ኣብ ጎማ ዝተዓሸጋ ጸባ ቅልቅል ውጥም ኩብላ ይረኣያ ኣለዋ። ስለዚ፡ ቀዳማይ ነገር ውሕስነትን ቀጻልነትን ከየረጋገጽካ ንህዝቢ ምቅላሕ፡ ልሙድ ከይከውን ኣዘኻኽር። ቀጺሉ፡ ከም ንዊሕ ዝጥምት ትካል መጠን፡ ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ፡ ካብ ወትሩ መዐሸጊ ጎማ ካብ ደገ እናገዝአ ዝሰርሕ መሳርሒታትን ዳግመ-መስራሒትን ማሺን ከተኣታቱ ዝበለጸ እመስለኒ። እምበር ሽማታይ ኳንካ ውሑስ ስራሕ ዝሰርሕ ኣይመስለንን።

ህዝቢ ዘየተኣማምን ጸባ ካብ ኣዝወርቲ ዓዲጉ ክጥቀም ከምዘይብሉ ብሚኒስትሪ ጥዕና ተሓቢሩዎ ኢዩ። ኣማራጺ ምስ ሰኣነ ግና እናተሰከፈ ይጥቀም ኣሎ። ከም ሳዕቤኑ ድማ፡ ኣነ ኣብ ዝነብረሉ ከባቢ ገዛ ብርሃኑ ካብ ኣዝወርቲ ጸባ ዓዲጎም ኣፍሊሖም ዝሰተዩ ሰለስተ ኣሕዋት ትሕቲ ዕድመ፡ ቡቲ ጸባ ተበኪሎም ሳላ ቅልጡፍ ሕክምናዊ ረዲኤት ዝረኸቡ ካብ ኣፍ ሞት ተረፎም'ዮም። ስለዚ፡ እቲ ጽርየቱ ዘይተረጋገጸ ጸባ ምጥቃም፡ ሓደገኛ ምዃኑ እዚ ኣብ ገዛውትና ዘጋጠመ ህያው መርትዖ'ዩ። ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ'ምበኣር፡ ኣገዳስነት ፍርያትኩምን ጽፈት መዐሸጊኹምን ኣብ ግምት ኣእቲኹም፡ ነባሪ ፍታሕ ክትገብሩ ከዘኻኽር እንከለኹ ካብ ሓልዮት ተበጊሰ ምዃነይ ክገልጽ እፈቱ።

ንእግረ-መንገደይ ብዛዕባ ጸባን ማይን ንእሽቶ ዋዛ ምስ ቁምነገር ወስ ተብልኩ'ኸ?

ሓደ ብዓል ሰለስተ ናይ ጸባ ኩቡቲ'ዩ። ንሱ፡ እተን ሰለስተ ኩቡቱ ዝሕለብኣን ጸባ ንወሱናት ዓማዊሉ ብርትዓዊ ዋጋ ክሸጠሎም ጀሚሩ። ዓማዊሉ ከኣ ብጽርየትን ምሕፋስን ርትዓዊ ዋጋን እቲ ጸባ ብኣድናቖት ክዛረቡ ኣብ እዝኒ ብዙሓት ደለይቲ ጽሩይ ጸባ በጺሑ። እናመጹ ድማ 'በጃኻ ካብዚ ጽቡቕ ጸባኻ ቁሩብ ሸጠልና' እናበሉ ምሕጽንታ ኣብዚሖሙሉ። ብዘሐ ምሕጽንታ ክኹብዶ ዝጀመረ ብዓል ጸባ፡ ዓማዊሉ ንምሕጓስ ብዝብል ምስምስ ኣብቲ ጽሩይ ጸባኡ ቁሩብ ማይ ጥብ ኩብል ጀሚሩ። ተማሕጸንቲ ምስ በዝሕዎ ከኣ፡ ነታ ጥብ ናብ ጅልሕ ኣማዕቢሉዋ። ኣብ መወዳእታ ግና፡ ኣብ ማይ'ዩ ጸባ ጥብ ኩብል ዝተራእየ።

እሞ ኣዝወርቲ ጸባ ብዘይካ እቲ ኣብ ኣተሓሕዝኡ ክህሉ ዝኽእል ስክፍታና፡ ኣብ ምጅልሑ'ውን ዝዓበየ ዘይምትእምማን ስለዘለና፡ ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ ዓቲቦም ክሰርሑ ደጊመ እላቦ።

ኣንገሶም ተስፋልደት
ከባቢ ገጀረት

ዝምስገን ተበግሶ ነበርቲ ዓዲ ሰጉዶ፡ ክሰዓብ ዝግባኦ'ዩ

ብቑዕ ትሕተ-ቅርጺ ምህላው መሰረት ውሑስ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ኢዩ። ስለዝኾነ፡ መንግስቲ ቡብከባቢኡ ንስሉጥ ኣገልግሎት መጓዓዝያ ናይ ቀጥራትን ናይ ሓመድን ጽርግያታት ኣብ ምስራሕን ምጽጋንን ይርኩቡ። ብማዕሪኡ ከኣ ህዝቢ ካብ ግዜ ናብ ግዜ ተጠቃሚ ጥጡሕ ጽርግያታት ይኸውን ኣሎ።

ናይ ሓመድ ጽርግያታት ኣብ እዋን ክራማት ብውሕጅ ክበላሸዉ ባህሪያዊ ስለዝኾነ ግና ቀጻሊ ምብልሻውን ምጽጋንን የድልየ። እዚ ብዓቕሚ ነበርቲ ክዕመም ዝኽእል ዕማም፡ ህዝቢ ከይወዓለ ከይሓደረ ይዓሞ ኣሎ። ከም ኣብነት፡ ነበርቲ ምምሕዳር ከባቢ ዓዲ ሰጉዶ፡ ካብ ዕለት 3 ክሳብ ዕለት 6 ናይ'ዚ ወርሒ'ዚ ኣብ ውሽጢ ኣርባዕተ መዓልታት ልዕሊ 3500 ጉልበት ብምውፋር፡ ነቲ ኣብ ከባቢኦም ብውሕጅ ተበላሺዩ ብጭቃን ጨፈቓን ምንቅስቓስ ከልኪሉ ምስ ቀንዲ መስመር ንምርኻብ ዓጊቱ ዝነበረን መንገዲ ጸጊኖሞ።

እዚ ዕማም'ዚ ምጽጋን ትሕተ-ቅርጺ ንመንግስቲ ጥራይ ዝግደፍ ከምዘይኮነ ዘርእይ ኢዩ። ዛጊት ድማ ኣብቲ ዝተጸገነ ጽርግያ መካይን፡ ኣውቶቡሳትን ዓረብያታትን ይንቀሳቐሳሉ ኣለዋ። ነበርቲ ዓዲ ሰጉዶ ድማ ብወፈራኦም ሩፍታ ረኺቦም ኣለዉ።

ዘይቀንእ ኣይወለድ ከምዝበሃል፡ ኣብ'ቲ ከባቢን ኣብ ካልእን ተመሳሳሊ ጸገም ዘለወን ምምሕዳር ከባቢታት፡ ኣብነት ምምሕዳር ከባቢ ዓዲ ሰጉዶ ብምስዓብ ጸገማተን ብወፈራ ከቃልላ በዚ ኣጋጣሚ እዘኻኽር።

የናታን የዕብዮ
ኣ/ዜ/ዞባ ማእከል

“ጀማሪ ከይበልካ ዋሓለ ኣይብጻሕን”

ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ኢሂን ምሂን ንብለሉ ኣርእስቲ ክቐርብ ከሎ ብተማስጦ ካብ ዘንብቦ ዓማዊል ሓደ'የ። ኣብ “መመረቕታ መጽሓፍ” ኣከታቲሉ ዝወጽእ ኣርእስቲ ኣገዳስነ-- እዋናዊን ምንባሩ ዘማትእ ኣይኮነን። ገለገለ ትሕዝቶኡ ግና ንሓደ ጀማሪ ስነ ጽሑፍ ዘባህርር ምንባሩ'የ ገምጊመ። ምውጻእ ናይ'ቲ ጽሑፍ፡ መጽሓፍ ከመርቕ ንዝሸበሸብ ዘሎ ብጻየይ ኣነ'ውን ግዜ እንተሂቡንስ ክስዕበካ'የ ኣብ እንብለሉ ዝነበርና ሰሙን ግዲ ኮይኑስ ንዓርከይ ሰገጥ-- ንዓይ ድማ 'ኣብ ታተ ከለኻስ-- ኢድካ ንላዕሊ' ዝብል ጽሑፍ ኮይኑ ረኺበዮ። ግደ ሓቂ ኣብ ዓውዲ ስነ-ጽሑፍ ካብ ማህጸን ወላዲቱ ቀለም ሐዙ ዝተወልደ የልቦን። ብሉጽ ጸሓፊ ቅድሚ ‘ጀማሪ’ ምስያሙ ‘ወሓለ’ ዝተባህለ'ኸ መን ኣሎ? ናይ'ዚ ንጹር መልሲ ከይረኸብኩ ንሓሳበይ ዝሰማምዕ “ብመለስ ንገሰ” ዝተጻሕፈ ርእይቶ ነቢበ። ኣሰይ! ድሕሪ ምባል ነታ ደርበየያ ዝነበርኩ ብርዒ ከልዕላ ተታባቢዐ።

ከም ርእይቶይ፡ ኤርትራ ብዕድመእ ሐዳስ ሃገር ካብ ኮነት ዕድመ ስነ ጽሑፍን ጸሓፍትን ከኣ ቁልዓ ክኸውን ትጽበዮ ኢኻ። መማዘኢቲ እንተኾነ ውን ንልሳን ደቀባት ዝቖጽይን ዝዕፍንን እምበር፡ ንስነ-ጽሑፍ ዘተባብዕ ባይታ ኣይፈጠረን። ኣብዚ ሓድሽ መድረኽ እምብኣር ተደጋጊፍና ተኣራሪምና ጽምኢ ስነ-ጽሑፍ ከርዊ'ዩ ዘምሕረልና። ስለ'ዚ ውልዶ መጽሓፍ ጽሒፉ ናብ ህዝቢ ዘቕርብ ኑተባብዖ። ናህሩ ክውስኽ ንጽረቦ፡ ብቐትሪ ልቢ ሓቢርና ነማእዝኖ እምበር ከይጀመረ ኣይንኹለፎ። ንሕና ንዝጽዕር ኣገናዕ ዝብል ባህሊ፡ ንዝበህግ ተበገሰ ዝብል ህዝቢ ከም ዘሎና ኣይንዘንግዕ። ንጀማሪ ነታብዖ'ሞ እቲ ግና ዘይተብርበረን ዝፍልፍልን ዘይተጸወየ ታሪኽና ክበርህ'ዩ። ወሸለ ዝጽሕፍ በርኪቱ። ንጸሓፍ ደኣ።

ኢዮብ ብርሃነ

እቶም ሓሙሽተ ሰለይቲን ጠንቃም ሰዓትን

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ሻውዓይ ክፋል

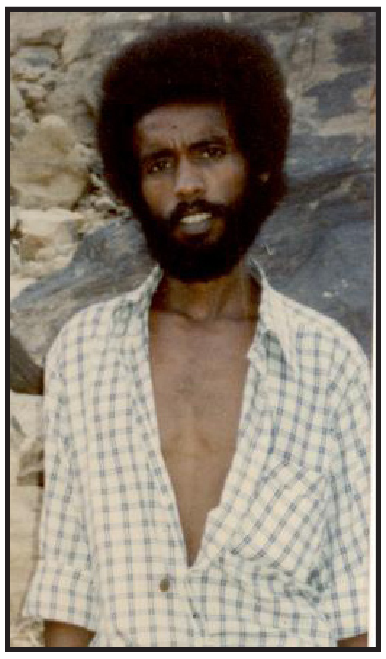

ውሑዳት ደቓይቕ ጥራይ እዩ ጸኒሑ። ኣካላቱ፡ በዚ መጺኡ ብዘይበሎ ሓይሊ ፋሕ ፋሕ ክብል ምስ ተፈለጦ፡ ደሃይ ብጾቱ ክነግር ጉያ ጀመረ። ሓጺን ዝበጀሎ ኢዱ፡ እሾኽ ዘወግኦ ኩይኑ'ኳ ኣይተሰመዮን። ሩባታትን ሰናጭሮን ሰጊሩ፡ እምባታት ሓኺሩ፡ ጎላጉል ሰንጢቑ፡ ኣብ ቀዳማይ ዕርዲ ተጋደልቲ ደበኽ በለ። 'ከዕርፍ' ከይበለ ካብ ብጾቱ ሰባት ተዳህዩ "ብጾትና ተሃሪሞም ኣብ ማእከል ጸላኢ ተሪፎም ኣለዉ፡ ያላ ዝሓዝኩም ሒዝኩም ርድእዎም. . ." ደሃዩ ኣብ ምሉእ መዓስከር እናቃለሐ ናብኡ ተመልሰ። ድሕሪ'ዚ መልእኽቱ ብቕልጡፍ ከብጽሕ ብምኽኣሉ ቅሳነት ተሰሚዑዎ ሩፍ በለ። ብጾቱ ብሰሪ ናቱ ምድንጓይ ከይጠፍኡ እዩ ነይሩ ስግኣቱ። ኣብ መዓስከርን ዕርድታትን ዝጸንሑ ብጾቱ እውን፡ ብጾቶም ንኽረድኡ ክብገሱን ብናይ ብርሃን ቅልጣፈ ካብ ዓይኑ ክስወሩን ረኣዮም። ሽዑ ተሓቢኑ። ውሽጡ ግን፡ ብዘይፈልጦ ምኽንያት ይርበሽ ነበረ። ዘየቕስን ዓቢ ጉዳይ ከም ዘየስለጠ ስኽፍክፍ ይብሎ። "እንታይ ጎዲሉኒ" እናበለ፡ ንኣእምሮኡ ብግናይ ሓሳባት የዋጥሮ። እቶም ኣብ በረኻ ዝገደፎም ብጾቱ ይረኣዩዎ።

ነጋ፡ ብር ኢሉ ክመጣላዕ ምስ ፈተነ፡ ብዝደረቐ ደም ዝተጨበጠ ኢዱ ብቓንዛ ተቖበሎ። ኣብ ምንታይ ከም ዝነበረ ንኽዝክር ናብ የማኑ-ጸጋሙ ቀባሕባሕ ምስ በለ፡ ኣብ ጽምጽም በረኻ ምንባሩ ተዘከሮ። ኑብሱ ኣብ ጉጭ ናይ ደናጉላ ወዲቓ እያ ጸኒሓቶ። ሽዑ'ዩ ድማ እቲ ኩርኳሕን ቃንዛን ዘይዓገቶ ድቃስ ሒዙዎ ህልም ከም ዝበለ ዘስተብሃለ። መልእኽቱ፡ ብሕልሚ እምበር ብጋህዲ ከም ዘየብጸሐ ከኣ ተረዲኡዎ።

መሓሪ ኮማድስ፡ ነተን ክልተ ቡምባ ኢድ ኣብ ጎኑ ገይሩ፡ ኣንቃዕሪሩ ይጸናጸን ነበረ። ምድሪ ረፊዱ፡ ኣብ መንጽሩ ዝዓረዱ ወተሃደራት፡ ዕለታዊ ዕዮኦም ኣብ ምስልሳል ተጸሚዶም። ብማዕዶ፡ ንሓድሕዶም ናይ ዝደሃዩ ወተሃደራት ትሑት ድምጺ ክሰማዕ ከሎ፡ ከባቢኡ ግን ብጽምዋ ተጎቢኡ ነበረ።

ወተሃደራት ኣብ ንቡር ኩነት ብምንባሮም፡ በቲ ሓደ ፍሉይ ኩነት ከም ዘይነበረ ገመተ። ግን ፈጺሙ ቅሳነት ኣይተሰመዮን። ዝተሓብኣሉ ቦታ ንኹሉ ከባቢኡ ከቌጻጸሮ ዝኽእል እንተ ዘይነበረ'ኳ፡ ኣብ ጥቓኡ እንተ ቀሪቦም ክርእዮም ወይ ድማ ብሸፋሕታ ክሰምዖም ከም ዝኽእል እምነት ነይሩዎ። ኣብ ከባቢኡ ጸጥታ ምስፋኑ ግን፡ ናይ ጸላእቱ ብልሓት ከይከውን ተጠራጠረ። ሓይሊ ሰራዊት ኢትዮጵያ፡ ነታጉ ዝተተኮሰሉ ምኽንያት ከጻሪ እንተ ነቒሉ፡ ብዓቢኡ ብረትን ነጠብጣብ ደምን ስለ ዝረክብ፡ ብሰላሕታን ከውሊን እምበር ሃንደፍ ኢሉ ከም ዘይቀርቦ ይፈልጥ እዩ። ስለ'ዚ፡ ንሱ'ውን ብዓቢ ጥንቃቐ ኣብ ምክትታል ተጸምደ።

ኣመት ናይ'ቶም ዓቕሞም ጸንቂቖም ኣብ ልዕሊኡ ኣድብዮም ዝነበሩ ብጾቱ ኣይነበሮን። ንሱ፡ ብዛዕባ ኣብ ቦታኦም ምብጽሖምን ዘምብጽሖምን ይሓስብ ነበረ ደኣ'ምበር፡ ካብኡ ብዙሕ ከም ዘይርሕቁ ኣይገመተን። በቲ ሓደ፡ ተስፋ ነይሩዎ'ዩ። በቲ ካልእ ድማ፡ ኩላቶም ከም ዝተሃርሙን ብድኻም ክስነፉ ኢሎም ከም ዝነበሩን ባዕሉ ስለ ዝረኣዮም፡ ትጽቢቱ ኣብ ላንጋ-ላንጋ እዩ ወዲቑ። ስለ ዝኾነ፡ እዋን ብሰላም እንተ መሰዩሉ፡ ክሳብ ዝከኣሎ ባዕሉ ክፍትን ሓሰበ። ደሙ ካብ ምፍሳስ ኣቋሪጹ ስለ ዝነበረ፡ እንተ ወሓደ፡ ካብ'ቲ ሰራዊት ኢትዮጵያ ብነጠብጣብ ደም ተመሪሑ ክረኽቦ ዝኽእል፡ ከምኡ እውን መንጽር ጸላኢኡ ዝኾነ ቦታ ተኣልዩ፡ ዓቕሙ ክሳብ ዝፈቕደ ናብ ዝሓሸ ቦታ ክቕጽል። እዚ ግን ኣብ ጸልማት ጥራይ እዩ ክፍትኖ ዝኽእል።

እታ መዓልቲ ኣመና ነውሓቶ። ኣንፈት ጸሓይ እናተኸተለን ሰዓታት እናገመተን፡ ምድሪ ክመስየሉ ተመነየ። ካልኢታት ናብ ደቓይቕ፡ ደቓይቕ ድማ ናብ ሰዓታት ከም ዝተቐየሩ ግን፡ እዋን ፍሕት ምባል ኣበየ። ግዜን ኩነትን ዝጸብጸበ ድቃስ ምስ ተፈታተኖ፡ ኣዒንቱ ባዕለን ክግፍተናን ንሱ ኸኣ ብሓይሊ ክኸፍተንን ተረባረበ። ጎሮሮኡ ብጽምኢ ማይ ቀራዕ ኢሉ'ዩ፣ ጥሜት እውን ኣይነሓፎን። ኣብ ፍቖዶ ኣካላቱ ዝተዘርአ መውጋእቲ፡ ንኣካላቱ ኣሲሩ ስለ ዝሓዞ ምንቅስቓሱ ተደሪቱ። ልዕሊ ኩሉ ኸኣ፡ ከም ቃሕታኡ ክግምጠልን ብዝምችኦ ወገን ጎቦ ክኸውንን ስለ ዘይከኣለ፡ ጭዋዳታቱ፡ ኣካላቱ ምእዛዝ ክሳብ ዝኣብዩ ደንዚዞም ነበሩ።

ድቃስ ብሓይሊ ክጸቕጦ፡ ንሱ ክከላኸል ከይተሓለለ ተቓለሰ። ኣብ ፊት ጸላኢ ምድቃስ፡ ወይ ንሞት ወይ ንምምራኽ ምዃኑ እናሓሳበ፡ ምስ መዓጹ ኣዒንቲ ህልኽ ሓዞ። ኣብ መወዳእታ ግን፡ ነቲ ክፈታተኖ ዘርፈደ ትኻስ ክጻወሮ ስለ ዘይከኣለ፡ እቲ ዘይምሕር ድቃስ ከይተርደኦ ሒዙዎ ተዓዝረ።

ክሳብ ፍርቂ መዓልቲ፡ ካብ ወተሃደራት ኢትዮጵያ ተጻባኢ ምንቅስቓስ ኣይተራእየን። እቶም ሰልስተ ውጉኣት ዝተረፈት ፍርቂ መዓልቲ ብሰላም ክትሓልፈሎም ተስፋ ገበሩ። ተስፋ፡ መጎስን ወደ'ርባዕተን፡ ብዘይዕረፍቲ ምንቅስቓስ ወተሃደራት ኣብ ምክትታል እዮም ተጸሚዶም። ብዝያዳ ከኣ፡ እቲ ካብኡ ናብኡ ዝሓሸ ዝነበረ መጎስ። ንሳቶም፡ ይኹን ኣይኹን ኣብ ነጋ እዮም ተስፋ ገይሮም። "ይበጽሕዶ ይኸውን? ወይስ ኣብ መንገዲ ይደክም? ወይ ጸላኢ ይረኽቦ?" ኣብ ዝብል ሓሳብ ተሸሚሞም፡ ሰናይ ክኾነሎም ይምነዩ። ነጋ፡ ዝኾነ ይኹን ነገር ኣጋጢሙዎ ክበጽሕ እንተ ዘይክኢሉ፡ ክወስዱዎ ዝኽእሉ ስጉምቲ የለን። ናይ መወዳእታ ዓቕሞም ተጠቒሞም እንተ ፈተኑ እውን፡ ካብ ዕርዲ ጸላኢኦም ቅሩብ ርሒቖም ክጸንሑ እምበር፡ ቦታኦም ክበጽሑ ኣኻእሎ ኣይነበሮምን። ዝረድኦም እንተ ዘይረኺቦም ድማ፡ ንጽባሒቱን ንዝቕጽሉ መዓልታትን ኣብ ውሽጢ ጸላኢ ምጽናሕን ንሓደጋ ምቕላዕን ጥራይ እዩ ዕጫኦም። ኩሉ መሳኹቲ እንተ ተዓጽዩ ኸኣ መስዋእቲ! ስለ'ዚ ናይ ኩላቶም ፍታሕ ነጋ ብምንባሩ፡ ንሱ ካብ ኣእምሮኦም ኣይወጽአን።

ነጋ፡ ኣብ ዝነበሮ ኩይኑ ንኽባቢኡ ብኣዒንቱ ምስ ፈተሸ፡ ካብ ዝወደቓ መሬት ተንሰአ። መልእኽቱ ከየብጸሐ ድቃስ ስለ ዘሰዓሮ፡ ኣእምሮኡ እውን ተረበሸ። ኣብ ኣንፌ ጸላኢኦም ዝገደፎም ብጾቱ ድሕነት እናተጸበዩ፡ ከመይ ኢሉ ድቃስ ከም ዝወሰዶ ኣተሓሳሰቦ። እንተ ኾነ ግን፡ ንብጾቶም ዝረድኡ ተጋደልቲ፡ እዋን ከይጸልመተ ክብገሱ ስለ ዘይክእሉ፡ ዓቕሙ እንተ ሓጊዙዎ ከም ዝርክበሎም ተኣማሚኑ ንገዛእ-ነብሱ ኣደዓዓሰ። ነቲ ዝተረፎ ሓጺር ርሕቀት፡ ከም ባህጉ ብቕልጣፈ ክኸዶ ኣይከኣለን። ጥሜት፡ መውጋእቲ፡ ድኻም. . . ብዘገምታ ክስጉም ቀሲቦሞ። ብጻዕረ-ሞት እናሰጎመ፡ ምድሪ ምስ ረፊደ ኣብ ዕርድታት ተጋደልቲ በጽሐ። ደሃይ ብጾቱ ምስ ኣብጸሐ ኸኣ፡ ብኡ ኣቢሉ ናብ ሕክምና ከደ።

ኩነታት ናይ'ቲ ጉጅለ ስለያ፡ ንላዕለዎትን ታሕተዎትን ሓለፍቲ ናይ'ቲ ግንባር ኣጨነቐ። ድሕነት ናይ'ቶም ኣብ ኣፍንጫ ሰራዊት ኢትዮጵያ ዝተረፉ ተጋደልቲ፡ ብዓቢ ተስፋ ትጽቢት ዘይግበረሉ ኰነ። ንነዊሕ እዋን ዝተደኽመሉ መጽናዕቲን ምስጢራትን ንሰራዊት ኢትዮጵያ ጋህዲ ዝኾነሉ ኩነት ብምፍጣሩ እውን፡ ንዝምልከቶም ኣካላት ኣተሓሳሰበ። ቀድሚ ኩሉ ግን፡ ደሃዮም ክፍለጥ ነበሮ። ብህይወት እንተ ጸኒሖም ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ክወጽኡ፡ ሓደጋ እንተ ኣጋጢሙዎም እውን ኩነታቶም ንምርግጋጽ፡ ቅልጡፍ ስጉምቲ ክወስዱ ተብተብ በሉ።

መራሒ ጋንታ ስለያ ቀዳማይ ጋንታ ኣዶናይ ታረቀ፡ ሓለፍቲ ስለያ ክ/ሰራዊት ተኽለብርሃንን ሃጸይነትን፡ ከምኡ'ውን ኣብ'ቲ ከባቢ ዝነበሩ ኣዘዝቲ ግንባር/ሰራዊት፡ ስጉምቲ ክወስዱ ሃታ-ሃታ በሉ። ናይ'ቲ ክስተት ክብደትን ከስዕቦ ዝኽእል መዘዝን ቀሊል ብዘይምንባሩ፡ ኣብ ውሁብ ግዜ ምቅድዳም ግድነት ኰነ። ኣብ ዝነበሩዎ ቦታ በጺሖ ሰራዊት ከውጽኦም እንተ ዘይኩይኑ፡ ካልእ ኣማራጺ ኣይነበረን። ክሳብ ዕራርቦ፡ ዝኾነ ይኹን ምንቅስቓስ ክግበር ስለ ዘይከኣል ግን፡ ብግዜ ምቕያድ እውን ምድንጓይ ፈጠረ።

መሓሪ (ኮማንድስ)፡ ሰዓት ኣርባዕተ ድሕሪ ቐትሪ ምስ ኰነ፡ ብዘይንቑሕ ኣእምሮኡ ጽዑቕ ተኹሲ ዝሰምዐ መሰሎ። ሽዑ እዩ ድማ ካብ ከቢድ ድቃስ ብር ዝበለ። ኣብ ፈለማ ባዕጊጉ ብምንባሩ፡ ኣንፈት ተኹሲ ምንጻር ኣብዩዎ እንተ ነበረ'ኳ፡ ድሕሪ ገለ ካልኢታት ግን፡ ኣብ ድሕሪ ድፋዕ ሰራዊት ኢትዮጵያ ምዃኑ ተገንዘበ። ኣብ ሓደገኛ ቦታ፡ ኣብ ከምኡ ዝበለ ድቃስ ምሽማሙ እናኣገረሞን እናተጠራጠረን፡ ኣብ ድቃስ ከሎ ሓድሽ ነገር ተፈጢሩ ከይከውን ስለ ዝሰግአ፡ ክርእዮ ክሳብ ዝኽእል ብኣዒንቱ እናዳህሰሰ ኣእዛኑ ጸለወን። ግን ነቲ ዕሙር ተኹሲ ስዒቡ ክሰማዕ ዝኽእል ድምጺ ኣይነበረን። ኣብ ድሕሪ ድፋዕ፡ እሞ ድማ ተኹሲ ናብ ላዕሊ ምንባሩ ብምልሕታ ሓበርቲ ጠያይቲ ክርእዮ ምስ ከኣለ፡ ብመጠኑ ተረጋገአ። ሰራዊት ኢትዮጵያ፡ ኣብ ታዕሊም ምጽማዱ፡ ብዛዕባ'ቲ ኣብ ቅድሚ ድፋዕ ዝተፈጥረ ኩነታት ተገዳስነት ከም ዘየሕደረ ገይሩ ወሰዶ። ኣካላቱ ከንቀሳቕስ ከኣ ብድቁሱ ከሎ ኣሕፈፈየ።

ድሕሪ'ቲ ዓሚቝ ድቃሱ፡ ቅሩብ ዓቕሚ ከም ዝረኸበ ኩይኑ ተሰመዮ። ካብ ዝሓለፉ ሰዓታት እውን ሽዑ ቅሩብ ፍኹስ ኢሉዎ ነበረ። ግዜ ንኽግምግም ንጸሓይ ጠመታ። እቲ እዋን፡ ኣብ መንጎ ሰዓት ኣርባዕተን ሓሙሽተን ምንባሩ ገመተ። ናብ ዕራርቦ ዝበጽሓ ክልተ-ሰለስተ ሰዓታት ጥራይ ከም ዝተረፉ ተገንዘበ። እዋን እንተ ጸልሚቱ፡ እንተ ክሰልጦ እንተ ከይሰልጦ ካብ'ቲ ቦታ ተኣልዩ፡ ኣብ ዝሓሸ ቦታ ክበጽሕ ቀሪጹ እዩ። ብጾቱ እንታይ ከም ዘጋጠሞምን ኣብ ምንታይ ከም ዝበጽሑን ዋላ ሓንቲ ኣፍልጦ ስለ ዘይነበሮ፡ ንዘይተረጋገጸ ድሕነት ክጽበ ክብል፡ ካልእ ሓደጋ ከይስዕብ ሰጊኡ። ካብኡ ወጺኡ፡ ብቐዳምነት ነታ መጽናዕቲ ኣብ ወትሩ ዝገብሩሉ እዋን ምስ ብጾቱ ዝመላለሳ ዝነበረ መንገዲ ክረኽባ እዩ መደቡ። ነታ መንገዲ እንተ ሒዙ፡ ዓቕሚ እንተ ፈቒዱሉ ክሳብ ውሑስ ቦታ ዝረክብ ኣንፈቱ ፈሊጡ ክቕጽል፡ ምናልባት ብጾቱ መዓስከር በጺሖም ደሃይ እንተ ኣብጺሖም ከኣ፡ ኣብ ከባቢ'ታ መንገዲ ተመሳሲሉ ብምጽናሕ እንታይነቶም ኣረጋጊጹ ክደሃዮም ሓሰበ።

ዕራርቦ ምስ ጸሊም ጉልባቡ ክቕልቀል ከሎ፡ መሓሪ፡ "በዓል ተስፋ በጺሖምዶ ይኾኑ? ናብ'ዚ ይመጽኡዶ ይኾኑ? ምናልባት ኣነ ምስ ወጻእኩ ንሳቶም መጺኦም እንተ ተመሓላለፍናኽ? ክጸንሕዶ ወይስ ክፍትን. . .?" እናበለ ተማትአ። ንኽልተኡ ምርጫታቱ ኣወዳደሮ። ኣብ'ታ ዕለት እንተ ዘይመጺኦሞ ንኻልኣይ መዓልቲ ኣብ መጥቀዕ ጸላኢኡ እዩ ክውዕል፡ ጥሜትን ማይ ጽምኢን ንዝተረፈ ዓቕሙ ኩዳኽሞ እዩ። እኹል ሕክምና ስለ ዘይረኸበ ማህረምቱ ክረክስ እዩ። ብሓፈሻ ክስጉም ኣብ ዘይክእለሉ ኩነት ክበጽሕ ይኽእል እዩ። ብጸላእቱ ከይርከብ ከኣ ከቢድ ስግኣት ነይሩዎ። ንሓዋሩ እንተ ዘይመጺኦሞ፡ ኣብ መንቃዕ ኩይኑ ሞቱ ካብ ምጽባይ ወጻኢ ካልእ ዕድል የብሉን። እንተ ተበጊሱ ኸኣ፡ ኣብ መንጎ ዓቕሙ ከይጠልሞ'ሞ ኣብ ዘይውሑስ ቦታ ከይወድቕ፡ ከምኡ'ውን ብሓበሬታ ዝመጽኡ ብጾቱ ከይስእንዎ ስግኣት ኣሕደረ። ኣየናይ ምርጫ ከም ዘዋጽእ ኣሰላሰለ።

ይቕጽል

ንእፎልጦ

ጆሚ/ ደጀን ተኽለ

ደበዳበ ፍቕሪ

ቻው እናበልካኒ ..

ሙሪድ፡ 'መልሓስ ዓጽሚ የብላን ዓጽሚ ግን ትሰብር፡' ዝብል ብሂል እናኸሰምዕ ይገረም ከም ዘይነበርኩ፡ ዕለታት ሰዓታት ሓልያ ፍለጥኒ ትብል ዘላ ክትመስል መልሓሰካ ተወርዊራ፡ ነቲ ብፍቕርኻ ተማሪኹ ኩለንትናኡ ናባኻ ኣትኪሉ ዘቐምተካ ዝነበረ ፈቃርን ርህሩህን ልበይ፡ 'መንየኪ' ብምባል ደም ኣንቢዕካኒ።

ሙሪድ፡ ንፍቕርና ቅድመ ኩነት ሂቡ ኣብ ዝበልካኒ ይኑዋብን ዝበልካኒ ይእዘዝን ከም ዘይነበርኩ፡ እንታይ ደኣ ረኺብዋ'ዛ ብጥዑማት ቃላት ተጸግበኒ ዝነበረት መዓር ዝተሸፈነት ዕረ መልሓስካ ካልእ ክትከውን ትፍትን ኣላ ገሪሙኒ!

ሙሪድ፡ 'ኣዳም ንሄዋን ምስ ረኸበ ከምዚ ኣነ ተሓጒሰዮ ዘለኹ ኣይተሓጎሰን' ኢኻ ኢልካኒ ትማሊ ኣፍካ መሊኡ። ኣነ ግን ብቓላትካ ዋብር ኢለ ወለላ ቃላትካ እናሻዕ እናዘከርኩ ከይተደረርኩ ብሓጎስ ፍንጭሕኡለ መሬት ትወግሓኒ ነይራ። ወደያት መዓስ'ሞ ይዓጠቅ ዋፍጣፍካ ከይነቐጸ ኣሎ ትብል።

ሙሪድ፡ ድሮ'ታ 'መንየኪ' ዝበልካኒ ዕለት ዝበልካዮም ቃላት ትርስዖም እንተ ኺንካ፡ እቲ ፍርዲ ናብ ፈጣሪ እገድፎ። የግዳስ ከም ሰብ ንዝበልካዮ ዘይተተግበር እንተ ኺንካ፡ ኣብ ቀጻሊ ህይወትካን ዝምድናኻን ከውሙተካ ከም ዘይክእል ከዘኻኽረካ እደሊ።

ሙሪድ፡ ፍቕርኻ ኣብ ውሽጠይ ኣትዩኒ እዩ። ሕጂ ብመሪር ቃላትካ ተደሪኸ ንእለቱ ክሓኮ ዘኽእል'ውን ኣይኩንኩን። እኳ ደኣ ከህተፍትህን ስምካ ብቐጻሊ ክደጋግምን'የ ገዲፉኒ ዘሎ። ቻው እናበልካኒ እናፍቐካ፡ እቕንዘወልካ፡ መርሓ መጋረጃ ልበይ ግዲ ኣረኪቦካ ክቐብጸካ ኣይክእልኩን። ሓንቲ ዝብለካ ቃል እንተላ፡ ከምኡ ኣይትኹን። እቲ ምንታይ፡ ህይወት እቲ ናብ ካልእ እትድርብዮ ዘሎኻ እኽይ ተግባር፡ ሓደ መዓልቲ ናባኻ ጠቕሊላ ክትመልሶ ስለ ዝኾነት።

ሲልያክ እንታይ'ዩ?

ሕማም ሲልያክ ናይ ስርዓት-ምሕቃቕ መግቢ ጸገም ኮይኑ፡ መብዛሕትኡ ግዜ ምስ ምትእስሳር ግሉተን ዝተባህለ ኣብ ኣእካል ዝርከብ ባእታ ተተሓሒዙ ይመጽእ። እዚ ባእታ ናብ ኣካላት ድሕሪ ምእታው፡ ምስ ስርዓት-ምኽልኻል ኣካላት ምትሕውዋስ ይፈጥር'ሞ፡ ኣብ መዓናጡ ድማ ዕንወት ይገብር። እዚ ሕማም ብተነቃፍነት ናይ ግሉተን'ውን ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ኣብ ገለ ሃገራት 1 ካብ 133 ሰባት በዚ ሕማም ይጥቃዕ።

እዚ ሕማም ካብ ቀሊል ናብ ዝለዓለ ደረጃ ዝድይብ ኮይኑ፡ ኣብ ገለ ሕሙማት ሽሕ'ኳ ኣብ መዓናጡ ዕንወት የስዕብ እንተኾነ፡ ብዘይ ምልክት'ዩ ዝኸሰት። ሕማም ሲልያክ ኣብ ገለ ገለ ግዜ ብሕማም ነርቪ ሻንብቆታት ስርዓት-ምሕቃቕ መግቢ ክምርመር ይከኣል። ምልክታትን ስምዒታትን ናይዚ ሕማም፦

- ተቕማጥ፡
- ክብደ ለምባጽባጽ ምባል፡
- ቃንዛ ከብዲ ... እዮም።

ኣብ ብዙሓት መንእሰያት ብዘይምልክት ናይ'ዞም ልዒሎም ተጠቒሶም ዘለዉ ዝስዕብ ኮይኑ፡ እዞም ዝስዕቡ ምልክታት ግና ይረኣዩ እዮም፡፡ ሳዕቤን ኣነምያ (ዋሕዲ ሄሞግሎቢን ዝተባህለ ባእታ ኣብ ደም)፡ ድኻም፡ መኻንነት፡ ቁስሊ ኣብ ከባቢ ኣፍ፡ ምስብባር ኣዕጽምቲ፡ ምድንዛዝ ኣእዳውን ኣእጋርን።

ሲልያክ፡ ኣብ ልዕሊ ቁርበት'ውን ምልክታት ኣለዎ። ንኣብነት ስሓ፡ ምቅርራፍ ቁርበት፡ ቁስሊ፡ ዘቃጽል ስሓ ኣብ ኩርናዕ ኢድ፡ ብርኪ፡ ሸክና፡ መቐመጫን ሕቖን ክጥቀሱ ይኽእሉ። እዚ ምልክታት ብፍላይ ኣብ ቁልዑ ዝረአ ኮይኑ፡ ኣብ ዓበይትን መንእሰያትን'ውን ይኽሰት እዩ። እዚ ሕማም፡ ባዕሉ ዝጠፍእን ትሕዝቶ ግሉተን ዘይብሎም መግብታት ምስ እንወስድ ዘቋርጽን እዩ።

ሕማም ሲልያክ፡ ንውሽጢ ቀጢን መዓንጣ ብምዕናው መዓናጡ ንኣኽቶስ ዝተባህለ ኣብ ጸባ ዝርከብ ሽኮራዊ ባእታ ክሕቅቕ ከም ዘይክእል ይገብሮ። እዚ ንንውሕ ዝበለ እዋን፡ ግሉተን ትሕዝቶ ዘይብሉ መግብታት ምስ እንወስድ ባዕሉ ቀስ እናበለ ክፍወስ ይከኣል፡ በዚ ሕማም ዝተጠቕዑ ሰባት ትሕዝቶ ላክቶስ ዘለዎም መግብታት - ከም ጸባ ክወስዱን ካብ ትሕዝቶ ግሉተን ክሕረሙን የድሊ። ሽሕ'ኳ እቲ ጠንቂ ፍሉጥ እንተ ዘይኮነ፡ እዞም ዝስዕቡ ዓይነት ሰባት ብሕማም ሲልያክ ብቐሊሉ ክጥቀዑ ተኽእሎ ኣሎ፦

- ካብ ሕማም ሲልያክ ዘለዎም ወለዲ ዝውለዱ፡
- ጸቕጢ፡
- ጥንሲ፡
- መብጣሕቲ፡
- ቀዳማይ ሕማም ሽኮር፡
- ብሕማም 'ዳውን ሲንድሮም' ዝጥቀዑ እዮም።

ዘቤታዊ ፍወሳ

ሕማም ሲልያክ፡ መድሃኒታዊ ፍወሳ ዘይተረኽቦ ኮይኑ፡ ግሉተን ትሕዝቶ ዘለዎ መግብታት ብምውሳድ፡ ንስርዓት-ምሕቃቕ መግቢ ናብ ንቡር ጥዕናኡ ብምምላስ ሓገዝ ክንረክብ ንኽእል ኢና። እዚ ኣብ ውሑዳት መዓልታት ድሕሪ ምቁራጽ ዝጅምር መስርሕ ኮይኑ፡ እቶም ቀንዲ ክውገዱ ዘለዎም መግብታት፡ ከም ፓስታ፡ ዕሾግ መግቢ፡ ባኒ ፊኖን ብሓፈሻ ድማ ናብዚ ሕማም ዘቃልዑኻ መግብታት ብምዕዛብ ተጠንቂቕካ ክትምዝገቦምን ክተወግዶምን የድሊ።

ምንጪ፡- Wikipedia

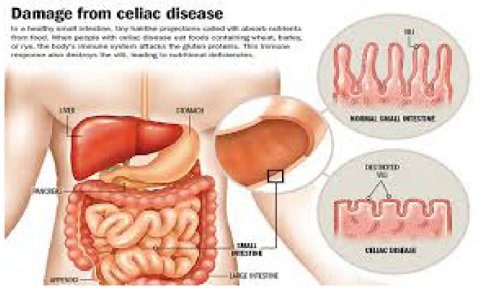

ዙኪኒ

ዙኪኒ፡ ንመጀመርታ እዋን ኣብ ሰሜናዊ ህንዲ ቅድሚ ኣስታት 4,000 ዓመታት ብደቂ ሰባት ከም ዝተዘርአ ይእመን። ኣብ ዝሰዓበ 2,000 ዓመታት ነጋዶ ናብ ምብራቕን ምዕራብን ኣብ ምስፍሕፋሑ ተራ ነበሮም። ቻይናውያን ካብ ቅድሚ 2,100 ዓመታት ኣትሒዞም ዙኪኒ ብምዝራእ ንመግቢ ይጥቀሙሉ ነበሩ። ድሒሩ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ፡ ሰሜን ኣፍሪቃ፡ ግሪኽን ሮማን ዝውቱር መግቢ ኩኑ። ሓደ ካብ ሃጸያት ሮማ፡ ንዙኪኒ ካብ ምፍታዉ ዝተላዕለ መዓልታዊ ይምገቦ ከም ዝነበረ ይዝንተ። ኣብ ፈረንሳ ቅድሚ 800 ዓ.ም ከምኡ'ውን ኣብ እንግሊዝ ኣብ 1300'ታት ተኣታትዩ።

ዝርኢ ዙኪኒ ናብ ኣመሪካ ቅድሚ 1500 ዓ.ም ኣትዩ። እዚ ካብ ኣሕምልቲ ዝኾነ ዙኪኒ ናብ ካልኦት ቦታታት ናይ ኣመሪካ ክስፋሕፋሕ ግዜ ኣይወሰደሉን። ንኣብነት፡ ስጳኛውያን ዳህሰስቲ ኣብ 1539 ዓ.ም ኣብ ፍሎሪዳ ዝረኸብዎ ዙኪኒ ብቀያሕቲ ህንዳውያን ዝታኣታተወ'ዩ። እቲ ናይ መጀመርታ ዙኪኒ ሕርፍፍ ዝበለ ሽፋንን ዝተለውየ ቅርጽን ነበሮ። ኣብ'ዚ ሕጂ እዋን ግን፡ ለማጽ ሽፋንን ትኽ ዝበለ ቅርጺ ዘለዎ ዙኪኒ ንርኢ።

ምንጪ፡- encyclopedia

መም/ ስምኦን ታደሰ

ቋንቋ ጥቕሲ

"ሰባት ሕጉሳት ክኾኑ ዝኽእሉ፡ ዕላማ ህይወት ሓጉስ'ዩ ኢሎም ምስ ዝኣምኑ'ዮም።"

ጆርጅ ኦርዌል

ኣብ ህይወት ፍጹም ሓጎስ ዝበሃል ነገር የለን። እቲ ፍጹም ሓጎስ ክናዲ ዝኸውልል ሰብ ከኣ ምሉእ ዕድሚኡ መንገዲ ሓጎስ ከይረኸበ'ዩ ዝመፍእ። ምናልባት ደቂ-ሰብ ንሓጎስ ክንብል ዝተፈጠርና ይመስለና ይኸውን። ነዚ ምሉእ ሓጎስ ክንረክብ እግርና ኣብ ዘልዓልናሉ ከኣ፡ ሓጎስ ካባና እናረሓቐት ትኸይድ።

ዕላማ ምንባርካ ሓጎስ ማለት ከም ዘይኮነ ተገንዚብካ፡ ሓጎስ ክትፈጥር ኢልካ ከኣ፡ ከንቱ ኣይትድከም። ህይወት ከም ዝገጠመትካ ክትተነላ ፈተን። ኣብቲ እትኽፍተልካ መድረኽ ድማ፡ ብዘይቀልዓለም ተወዛወዝ። ካብኡ ወጺኻ ግን፡ መንገዲ ሓጉስ ከተናዲ ከንቱ ኣይትድከም። ሽዑ ምሉእ ሓጉስ ከም ዘየለ ፈሊጥካ፡ በቲ ውሑድን ዝህልወካ ጥራይ ክትዓግብ ኢኻ፡ መንገዲ ሓጉስ ንሱ ምዃኑ ከኣ ክበርሃልካ'ዩ።

መም ያቆብ መርሃዊ (ጃክ)

ሞሪንጋ

ገረብሞሪንጋ፡ ብብዝሒ ኣብ ህንዲ ዝርከብ ኮይኑ፡ ታማለን ናዱ ኣብ ዝበሃል ቦታ ይበቁል። ፍሪኡ ኣብ ረሳሕ ማይ ምስ እተእትዎ፡ ነቶም ኣብቲ ማይ ዘለዉ ሓሳኽ ብምቕታል ናብ ጥዑይ ማይ ይቕይር። ነቲ ፍረ ጥሒንካ ኣብ እተበከለ ማይ እንተ ኣእቲኻዮ፡ ከም ኣለሚንየም ሳልፋይት ኮይኑ ነቲ ማይ ከም ዝስተ ይገብር። ብዘይካ'ዚ እውን፡ ካብ ቆጽሉ 30-50% ዘይቲ ብልዒ ይርከብ። ካብቲ ገረብ ዝወጽእ ፖውደር ውጽኣትን ኣሚባን ሕማም ከም ዝከላኸል ይንገር። እዚ ገረብ ኣብ ዝኾነ ቦታ ክበቅል ይኽእል። ብዙሕ ክንክን'ውን ኣየድልዮን'ዩ።

ምንጪ፡- encyclopedia

ዘይተናኸፈ ዓርኪ ንምርካብ

'ኣብ ጉዕዞ ህይወት ካባኻ ዘይፍለ፡ እንተደኣ ዝቕበልን ኣብ ግዜ ሸግርካ ኣብ ጉድንኻ ደው ዝብልን ሰብ እንተ'ጋጢሙካ፡ ናይ ሓቀኛ ዓርኪ ምልክታት ኣርእዩ'ሞ ኣጥቢቕካ ከአ ሓዞ' ይብሉ ተመራመርቲ ስነ-ሕብረተሰብ። ንኣገዳስነት እሙን ዓርኪ ኣመልኪቱ ዶ/ር ጆን 'በቲ ኮይኑ በቲ፡ እንኣምኖ ናይ ልቢ ዓርኪ የድልየና። ምኽንያቱ፡ ዝተነጸልና እንስሳታት ዘይኮንና፡ ደቂ ሰብ ኢና' ይብል። ብዘዕባ እሙን ዓርኪ ኣመልኪቱ ክረድእ ከሎ ድማ፡ ዘመድ ጥራሕ ኣብ ጉድንኻ ዋልታ ከም ዘይከውን ብምንጻር፡ ብዘይ ምውልዋል ዓርኪ ምምራጽ ግድነት ከም ዝኾነ የረድእ። ከም ኣገላልጻ ዶ/ር ጆን፡ እሙን ዓርኪ ልብኻ ኣንጺሁካ ምስጢርካ እተዕልሉ ናይ ቀረባ ብጻይ ማለት'ዩ።

ምንጪ፡- internet

መልሲ ዝተመሳቐለ ቃላት

	መ								መ		
መ	ዝ	ሙ	ር	■	ፈ	ለ	መ	■	ስ	ፈ	
■	ገ	ዝ	አ	■	ሰ	በ	ን	■	ር	■	
ዞ	ባ	■	■	መ	ሰ	ሳ	■	ዋ	ሕ	ስ	
ባ	■	ቦ	ም	ብ	■	■	ገ	ዛ	■	ን	ሳ
ዊ	ን	ታ	■	ረ	መ	ጽ	■	■	■	ብ	
■	ስ	■	ባ	ድ	ላ	■	ሰ	ላ	ሕ	ታ	
መ	ሓ	ው	ር	■	ገ	ሃ	ነ	ም	■	■	
ሃ	■	ሁ	■	ቀ	ቢ	ላ	■	■	ዕ	ዳ	
ን	በ	ድ	በ	ዲ	■	ይ	ግ	በ	ረ	ል	ካ
ድ	ለ	■	ር	ሙ	ስ	■	ሉ	ል	■	ያ	
ስ	ት	ረ	ት	■	ግ	ድ	ል	■	ካ	■	
■	■	ሰ	ዓ	በ	■	ል	■	ስ	ራ	ሕ	
		ነ						ጋ			

ሽግዋብ

ሃማመተኤ

ሕብረተሰብ

ዕግበት ዝፈጥር ሜላ ስራሕ

ኣብ ጥንታዊ ጽውጽዋያት ግሪኽ፡ ፒግማልዮን ዝተባህለ ንጉስ ቆጵሮስ ብስኒ ሓርማዝ ገይሩ ሓወልቲ ናይ ሓንቲ ሰበይቲ ከምዝሃነጸ ይዝንቶ። እታ "ጋላቲያ" ኢሉ ዝሰመያ ሓወልቲ ኣመና ምልክዕቲ ብምንባራ፡ ንጉስ ፒግማልዮን ኣብ ፍቕራ ወዲቑ። ኣዝዩ ዓሚቝ ፍቕሪ ስለዘሕደረ ድማ፡ እታ ሓወልቲ ናብ ሓቀኛ ሰበይቲ ክትልወጠሉ ተመንዩ። ንፍቕሩ ዘስተባህለ ቬኑስ ዝተባህለ ሓደ ካብ ኣማልኽቲ ግሪኻውያን፡ ነታ ሓወልቲ ትንፋስ ሰኺዑ ናብ ህይወት ዘለዋ ሰበይቲ ስለዝቐየረሉ ኸኣ፡ ብሓባር ንነዊሕ ዓመታት ጥዑም ህይወት ኣስተማቒሮም።

ካብ'ዚ ጽውጽዋይ'ዚ እንርድኦ፡ ንገዛእ ዕግበትካ ኢልካ እትሰርሖ ስራሕ፡ ክሳብ ክንደይ ዓሚቝ ፍቕሪን ተምሳጥን ከምዘሕድረልካ እዩ። ብኣንጻሩ ንገንዘብ ወይ ንእንጌራ ጥራይ ኢልካ እትሰርሖ ስራሕ ምስ ግዜ የሰልቹወካን የጽልኣካን እዩ። "ሱብ ንኽነብር ድኣ ይበልዕ እምበር፡ ንኽበልዕ ኣይነብርን" ዝብል ፍሉጥ ጥቕሲ ኣሎ። ጣዕሚ ምንባር ድማ ካብ ዕግበት እዩ ዝምንጩ። ዕግበት ኣብ ስራሕካን ኣብ ኩሉ መዳያት ህይወትካን። ዕግበት ምስ ዝጎድል፡ ህይወት ላዛኡን መቐረቱን እዩ ዘጥፍእ።

ሓደ ካብ ወጻኢ ሃገር ተመሊሱ፡ ኣብ ኣስመራ ዝኑበር ዘሎ ዓርኪ ኣሎኒ። ን10 ዓመታት ኣብ ወጻኢ ተቐሚጡ፡ ህይወት ኣብ ዓዲ ጓና ዕግበትን መቐረትን ምስ ሰኣነሉ'ዩ ንሃገሩ ተመሊሱ። ንሱ ንዘምድና ስራሕን ዕግበትን ክግለጾ እንከሎ ከምዚ ይብል፦

"ኣነ ፈታው ስራሕ'የ ነይረ። ቅድሚ ንወጻኢ ሃገር ምኻደይ ብኣገልግሎት ኣብ ናይ መንግስቲ ትካል ተመዲበ ሰሪሐ ነይረ። ኣብ ዓድኻ ክትሰርሕ እንከለኻ፡ እቲ ስራሕ ብሓባር ናይ ኩልኻ ኩይኑ እዩ ዝሰምዓካ። ኣቡኒ ስራሕ ርእይቶ ኣለካ። 'ከማዚ ክንገብር ኣሎና፡ ከማዚ ክኸውን ኣለዎ' ትብል። ርእይቶኻ ይስማዕ። ዝሰራሕካዮ ስራሕ ብሓባር ትግምግም። ብዘይካ'ቲ ብሳዕሊ ዝወሃበና መምርሒ ሸኣ፡ ብተበግሶና ኑቲ ዝተዋህበና ስራሕ ብዝበለጸ ንምትግባሩ ንጽዕር። ተወፊና ድማ ንሰርሓሉ። ኣብ መወዳእታ ሸኣ ቡቲ ዝሰራሕናዮ ንዓግብ ኔርና። ድሕሪኡ ኣብ ኣስመራ ንእሽቶ ትካል ተኻርየ ውልቃዊ ህይወተይ ክመርሕ ጀሚረ ነይረ። እታ ትካል ናተይ ስለዝኾነት፡ ለይትን መዓልትን ደኺመ ከይበልኩ ይሰርሓላን። ዕግበት ይስምዓንን ነይሩ። ንወጻኢ ሃገር ምስ ከድኩ ግን፡ እዚ ዕግበት'ዚ ፍጹም ክረኽቦ ኣይከኣልኩን። ቅድም ቀዳድም እቲ ስራሕ ናትካ ኣይኮነን። ዋናኡ ብዙሕ ኣይትርእዮን ኢኻ። ብሓደ ኣካያዲ ስራሕ (ኩብራረ) ገይሩ እዩ ከስርሓካ ዝውዕል። እቲ ኩብራረ ቅልቅል ክብል እንከሎ ዘሎ ሸበድበድ ካልእ ነገር እዩ። ፍርሒ ይስምዓካ። ምኽንያቱ ንእሽቶ ጉድለት እንተጌርካ፡ ወይ ቅሩብ ደቓይቕ እንተደንጉኻ ምሕረት ዝበሃል የለን። ምብራር እዩ። ኣብ'ቲ ስራሕ ዘኾነ ርእይቶ የብልካን። እንታይ ትገብር ከምዘለኻ፡ ኣቡቲ ዓቢ ዕማም እንታይ ኣበርክቶ ከምዘለካ እውን ኣይርድኣካን። ንሰኻ ነታ ኣብ ክልተ ሰሙን ዝህቡኻ ደሞዝ ጥራይ ኢኻ ትጽበ። ሓቂ 'ሓይሽ እቲ ደሞዝ ድሓን እዩ። ግን እቲ ስራሕ ፍጹም ስምዒት ኣይህበካን እዩ። እንታይ ዓይነት ስራሕ ትሰርሕ ኣሎኻ? እንታይ ውጽኢት'ከ ይርከቦ ኣሎ? ዘይትፈልጦ ስራሕ፡ ኣብ መወዳእታ ቅጫ እዩ ዘምጽኣልካ። ጊላ ዝኾንካ ኩይኑ እዩ ዝስምዓካ። ስራሕ ጸሊአ ዘይፈልጥ ወጻኢ ሃገር ምስከድኩ ጸሊአዮ። ምረቱ ኣስካሕኪሑኒ። 'ኣንታ ስራሕ እባ ንባዕሉ መግዛእቲ'ዩ' ዝበልክሉ ህይወት እየ ኣሕሊፈ። ሕጂ ንዓደይ ምስተመለስኩ፡ ጽቡቕ ኣለኹ። ናተይ ዝብሎ ስራሕ ኣሎኒ። ይፈትዎ ድማ። እቲ ዝረኽቦ እቶት ዋላ ብዙሕ ኣይኹን ምሉእ ዕግበት ኣሎኒ" ይብል።

ካብዚ እንርድኦ ንመንፈስና ዘያዳ ዕግበት ዝህቡ ስራሕን ናይ ስራሕ ሃዋህውን ድኣ እምበር፡ ብዝሒን ዋሕዲን እቶት ከምዘይኮነ እዩ። ርግጽ'ዩ፡ ብመጠን ድኻምካ ጸማኻ ክትረክብ ከለኻ ንዕግበትካ ይውስኸሉ እዩ። ሰባት ግን ከም ዝኾነ መሳርሒ ኣቕሓ ወይ ማሺን፡ ዝተዋህቦም ትእዛዝ ጥራይ ዝትግብሩ ኣይኮኑን። ብመሰረቱ ንስራሕ ክበገሱ እንከለው ንዕግበት እምበር ንገንዘብ ኢሎም ስለዘይብገሱ፡ ኣብቲ ስራሕ ኣእምሮኦም ክጥቀምሉ ይደልዩ እዮም። ኣእምሮኦም ዘፈልፍሎ ሓሳባት ኣብ ግብሪ ክውዕልዎ ባህጊ ኣለዎም።

ኣብ ምሕደራ ስራሕ እምበኣር፡ እዚ ዝተጠቕሰ ናይ ዕግበት ረቛሒ ዝዓበየ ግምት ተዋሂብዎ ምስ ዝስርሓሉ ኣብ ሰራሕተኛታት ክፈጥሮ ዝኽእል ተገዳስነትን ተወፋይነትን ብቐሊሉ ዝርአ ኣይኮነን።

ሓያሎ ተጋደልቲ፡ ነቲ ኣብ ሜዳ ዝነበረ ልዑል ትግሃት፡ ተወፋይነትን መሃዝነትን ናይ ተጋዳላይ ክስተንትንዎ እንከለዉ፡ ዝሓለፍዎ ተሞኩሮ ክንሱ ተመሊሱ ንባዕሎም ከምዘገርሞም እዮም ዝገልጹ። ከምኡ ዝዓይነቱ ትግሃትን ተወፋይነትን ዝፈጠረ ረቛሒ እንታይ ኩን ይኸውን ምስ እትብሎም ድማ፡ ዝበዝሑ ምስ እምነት ኣብ ዕላማን ሃገራዊ ፍቕሪን ኣተኣሳሲሮም ክገልጽዎ ይፍትኑ። ገሊኦም ግን፡ እቲ ቀንዲ ረቛሒ ካልእ ምኻኑ ብዕሙቝ ዝበለ ትንታነን ኣብነታትን ኣሰንዮም ይገልጽዎ። ሓደ ዝተወከስክዎ ተጋዳላይ ከምዚ ክብል ገሊጹለይ። "ርግጽ'ዩ ሃገራዊ ፍቕርን እምነት ኣብ ዕላማን ዝፈጥሮ ድርኺት ቀሊል ኣይኮነን። እንተኾነ ግዳ፡ እቲ ቀንዲ ረቛሒ እቲ ናይ ስራሕ ሃዋህው እዩ። እቲ ህዝባዊ ግንባር ዝፈጠሮ ንኹሉ ኣባል ዋና ናይ ስርሑን ዕማማቱን ዝገብር፡ ውድባዊ ህይወት እዩ። ህይወት ተጋዳላይ ከም ህይወት ሓንቲ ስድራቤት እዩ ነይሩ። መራሕ መስርዕ ወይ ሓላፊ ናይቲ ስራሕ ከም ኣቦ እንተዘይኩይኑ፡ ከም ሓለቓ ወይ ኩብራረ ኣይኮነን። ዝመስለካ ርእይቶ ትህቡ፡ እንተተጋግዩ እውን ክትነቕፎ ትኽእል። ንሱ ብወገኑ፡ ኣባላቱ ርእይቶ እናቕረቡ ኣሰራርሓ ዘማዕብል ሓድሽ ሓሳባት ከፈልፍሉ ብቐጻሊ'ዩ ዘተባብዕ። ሓላፊ፡ ኣባላቱ ዝበሎም ጥራይ ዝትግብሩ ብድፉን ኣእምሮ ዝንቀሳቐሱ ክኾኑ ኣይደልዮምን እዩ። ኣብ ውልቃዊ ህይወቶም ከይተረፈ ምዕዶታት እናለገሰ ይሕብሕቦም። ኣባላት፡ ርእይቶን ነቐፌታን ዘቕርብሉ፡ ንጥፈታቶም ዝግምግምሉ ኣኼባታት ብስሩዕ የካየድ። ንሳቶም ድማ፡ ብዘይ ዕቃበ፡ ብምሉእ ሓርነት ዝተሰምዖም ይገልጹ፡ ዝረኣይዎ ድኽመታት ይነቕፉ፡ ሓጋዚ ሓሳባት የቕርቡ። ተጋዳላይ ዘደንቕ ታሪኽ ክሰርሕ ካብ ዘኽኣልዎ ብዙሓት ረቛሒታት፡ ኣነ እቲ ኣብ ውድቡ ዘሕደሮ ናይ ዋንነት ስምዒት እዩ ዝብል እምነት ኣለኒ። ሱብ ከኣ ናይ ዋንነት ስምዒት እንተሕዲሩ ክበልሓቶን ክገብሮን ዘይክእል ነገር የለን።"

ካብዚ ከም እንርድኦ፡ ዝሓለፈ ታሪኽናን ተሞኩሮናን ከም ህዝቢን ሃገርን ዝበለጸን ዝጸፈፈን ምሕደራ ንምፍጣር ዘኽእለና ዓቢ ምስጢር ዝሓቖፈ እዩ። በዚ ድማ፡ ኣብ ካልእ ናይ ስነ-ምሕደራ መጻሕፍቲ ከይኣተና ምስጢር ጽፉፍን ኣድማዒን ምሕደራ፡ ተሞኩሮና ይነግረና እዩ። እቲ ቀንዲ ምስጢር፡ ኣባላት ወይ ሰራሕተኛታት ኣብ ስርሖም ዕግበት ከምዝስምዖምን ኣብቲ ስራሕ ናይ ዋንነት ስምዒት ከምዝሕድሩን ምግባር እዩ። ዕግበትን ናይ ዋንነት ስምዒትን ድማ፡ ብስቡሕ ደሞዝ ወይ ካልእ መተባብዒ ጥራይ ክፍጠር ኣይክእልን። ርግጽ'ዩ ዘተባብዕ ክፍሊት ዘጽላእ ኣይኮነን። ናቱ ግደ ኣለዎ። ዕግበት ኣብ ስራሕ ግን ብቐንዱ ብኩለንተናዊ ሱታፌን ናይ ዋንነት ስምዒትን እዩ ዝመጽእ።

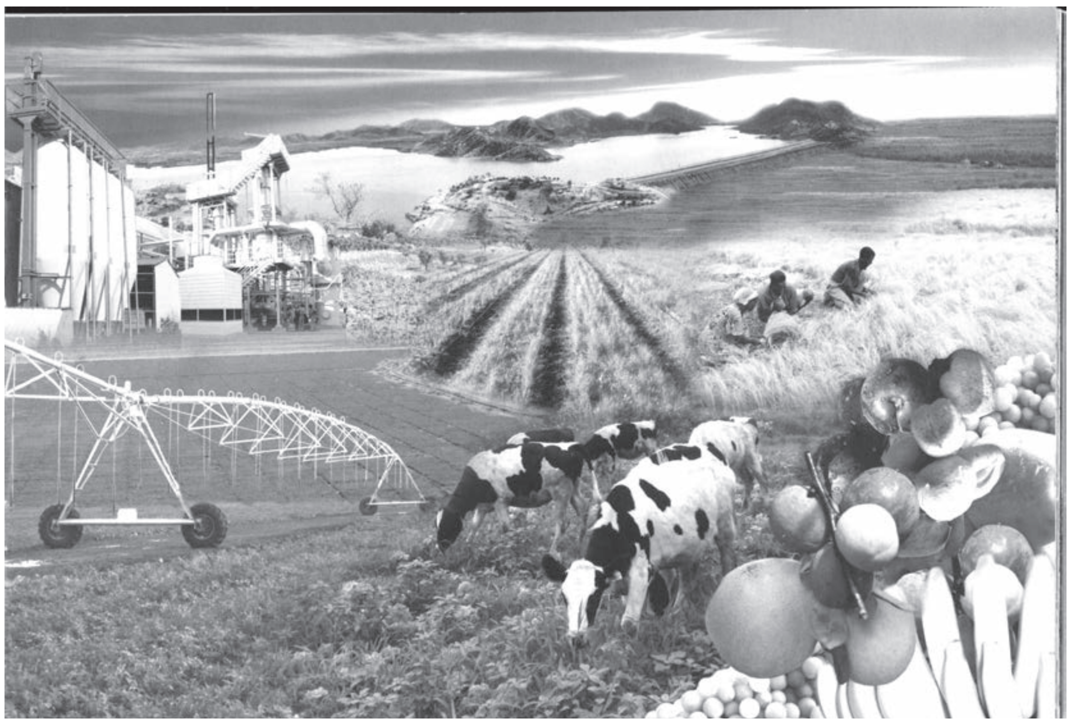

ይኹን ህዝባዊ ትካል፡ ብሕልፊ ድማ መንእሰያት ኣብ ስራሕ ልዑል ፍቕሪን ዕግበትን ተምሳጥን ክስምዖም እምበኣር፡ ሱታፌኦም ዘሐይል ምሕደራን ኣገባብ ኣሰራርሓን ክህሉ ኣገዳሲ እዩ። ነዚ ንምግባር ቅድም ቀዳድም ንውጥን ናይቲ ስራሕ ብንጹር ከምዝፈልጥዎ ምግባር የድሊ። ኣብቲ ዓቢ ውጥን ናቶም ኣበርክቶ እንታይ ምኻኑ ክርድኡ፡ ነቲ ውጥን ተረዲኦም ድማ ብሓሳቦም ንኽህብዎ ዕድል ምሃቦም ናይ ዋንነት ስምዒት ከምዘሓድሮም ዝገብር እዩ። ብተወሳኺ ሰራሕተኛታት ንሓድሕዶም፡ ጉድለታቶም ዝተኣራረምሉ፡ ካብ ላዕሊ ንታሕቲ ጥራይ ዘይኮነ እንተላይ ታሕተዎት ንልዕሊኦም ዘለዉ ሓለፍቲ ዝቋጻጸሩሉን ግጉይ ኣሰራርሓ ዝነቕፍሉን መድረኽ ምፍጣር ሓጋዚ እዩ። ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ፡ ህዝባዊ ግንባር ነዚ ዕድላት'ዚ ስለዝፈጠረ'ዩ ተኣምር ሰሪሑ። ሕጂ'ውን ንስራሕ ዘዳኽም ከም ትህኪት፡ ዘይምግዳስ፡ ጎታቲ ኣሰራርሓን ካልእ ድኽመታትን ክውገድን ኣድማዒ ስራሕ ክስራሕን፡ ሰራሕተኛታት ዋናታት ትካሎም ወይ ቤት ጽሕፈቶም ክኾኑ ዘኽእሎም፡ ኣብ ሕሉፍ ተሞኩሮና ዝተጠርየ ኩብሪ ምኹስኳስ ክድፍኣሉ ዘለዎ እዩ። ምኽባር ግዜን ናይ ስራሕ ዲሲፕሊንን፡ ጽፉፍ ኣገልግሎት ንህዝቢን በዚ መገዲ'ዚ እዩ ዝያዳ ዝረጋገጽ። ዝኾነ ትካል ንተሓታትነትን ቁጽጽርን ንምፍልፋል መመሓየሺ ሓሳባትን ዝግባእ ቦታን ዕድልን እንተሂቡ ዕብየትን ኣድማዕነትን ስርሑ መዕገቲ የብሉን። ብሕልፊ እቶም ምስ ብሩህ ኣእምሮ ኣብ ትካላት ዝምደቡ ሓደስቲ መንእሰያት ንገዛእ ዕግበቶም፡ ብምሉእ ድሌት ብፍቕሪን ተምሳጥን ዝሰርሑሉ ባይታ እንተተፈጢሩሎም፡ ክፈጥርዎን ከማዕብልዎን ዘይክእሉ ነገር የለን።

መጽሔት መንእሰይ

የውሃስ ኤፍሬም (ኒውብሩኖም)

ምስላታትን ትርጉሞምን

ምስላታት፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ኣርእስቲ ክምቀሉን፡ ብበዓይነቱ ትሕዝቶ ክገልጹን ከምዝኽእሉ ሃንቡብ ኢና፡፡ ከም ኣቡት፡ ንስነ-ምግባር ዝምልከቱ - ኣብ ዝምልከተን ኣብያተ-ጽሕፈት ዝዘውተሩ፡ ንዝሓለፈን ዝመጽእን ግዜ ዝእምቱ ምስላታት. . . ብዘየገድስ ተሰኒዶምን ንኣፍልጦ ተዘርጊሖምን ንርአ፡፡

ኣተረጓጉማ/ኣፈታትሓ ምስላ ንምፍላጥ ክንሕግዝ ምስ እንደሊ ድማ፡ እዞም ዝስዕቡ ሓገዝቲ እዮም'ሞ ብዮገቡእ ኣስተብህሎምም፡-

1. ዘየዕቅል በዓቲ ዘዮብርህ መብራህቲ ዘይወግሕ ለይቲ ዘይሕረስ ርስቲ ኣይሃብና፡፡

_ እዚ ምስላ'ዚ ፡ ዘየዕቅል በዓትን ዘዮብርህ መብራህትን ኣብ ግዜ እርጋን፡ ሕማምን ጭንቅን ዘይረድእ ወይ ዘይድግፍ ክገልጽ ከሎ፡ ዘይወግሕ ለይቲ ድማ ወግሑጸብሓ ሞኽ ዘብል ወይ ሓሳረ-መከራ ዘጸግብ፡ ዘይሕረስ ርስቲ ድማ ኑቲ ሕፉርን ክቡርን ቀጻሪ መቓብር ደቂ-ሰብ እዩ፡፡

2. ሰበይትኻ እትብሎ እምበር፡ ኣዴኻ እትብሎ ኣይግበረልካ፡

- እዚ ምስላ'ዚ፡ ሰብኣይ ብሰንኪ ስራሕ ወይ ካልእ ጉዳይ ካብ ዓዱ ወይ ቤቱ ናብ ርሑቕ ይኸይድ እሞ፡ ቀልጢፉ ምስ ዘይምለስ እዩ፡፡ ኣብ መንጎ ኣደን በዓልቲ-ቤትን ዘሎ ፍልልይ ኣተሓሳስባን ሓልዮትን ከመይ ከምዝኸውን የረድእ፡፡ ንኣቡት ሓንቲ ኣደ ወሉዳ ከም ገለ ካብ መገሻኡ ቀልጢፉ እንተዘይተመለሰ፤ ደርኩኺት ቤቱ እንተዘይረገጸ

'ወደይ ገለ ኣጋጢፍዎ ኮይኑ እምበር. . .' እናበለት ትሻቀል፡ በዓልቲ-ቤት ግን ምናልባት ቅንኢ ዝተሓወሶ ክኸውን ይኽእል፡ 'ሓውና'ስ ኢቃደሑ ወይ ዓይኒ ኣግሬሑ ግዲ ኮይኑ. . ፡ ኣብ ገለኣየም የዕልል ወይ ይዘናጋዕ ይህሉ. . .' እናበለት ትምድር፡፡

3. ኣንጭዋ ክልተ ዓንዴል

- እዚ ምስላ'ዚ፡ ኑቲ ኣብ መንጎ ክልተ ዓንዴል ጉዛ ዘለዋ እንክመልከት፡ ኑቲ ካብ ሓደ ጉዛ ናብ ካልእ ጉዛ፡ ካብ ሓደ ሰብ ናብ ካልእ ሰብ፡ ሕማቕ ኮነ ጸቡቕ ወረ ዘበጽሕ፡፡ ከምዚ ተባሂሉ እናበለ ንዘሕሰ ሰብ የስምዕ፡፡

4.ቁልዓ ጉንቦቱሰ ደርሆ መኽሰተና

- እዚ ምስላ'ዚ፡ ምስ ንውሓት ብርሃን መዓልቲ ተኣሳሲሩ ኣብዚ ግዜ'ዚ ዝውለድ ህጻን ዓበዩስ ደርሆ'ኳ ምሓረደ ዝብል ዝተጋነ ትዕዝብቲ ይገልጽ፡፡ ገለ ግን እዚ ምስላ'ዚ መዓልቲ ነዊሕ ብምዃኑ፡ ኣርባዕ ወይ ሰማንያ ኣእኺሉ ምስ ተጠመቐ እናበሉ ኑቲ ዝተጋነ ምስላ ክእርምዎ ይፍትኑ እዮም፡፡

5. ሰብኣይ ካብ ኣፉ ዝወጸ፡ ሰበይቲ ካብ ማህጸና ዝወጸ ይቐትሎም

- እዚ ምስላ'ዚ፡ ዝበዝሐ ግዜ ወዲ-ተባዕታይ ብሰንኪ ሕማቕ መልሓሱ፤ ብፍላይ ዓሌት ቆጺሩ ነገር እንክልዕል፡ ኣብ ጭእሰን ክሰን ክበጽሐ ይኽእል'ዩ፡፡ ጓል-ኣንስተይቲ ድማ ብሰንኪ ባህርያዊ ሕጊ፡ ኣብ ግዜ ሕርሲ ክሳብ ሞት ትበጽሕ፡፡

ምንጪ፦ ምስላ ንደለይቲ ልቦና.

ምስላታት ናይ ገለ ህዝቢ ኣፍሪቃን ሩስያን

1. ዓርኪ ኹሉ ኩን - ግዳ ኣብ ግዜ እመን፡፡ ምስላ ኡጋንዳ

2. ሰቕተኛ ሰብ ፍራሕ፡ ከናፍሩ ልክዕ ከም ከበሮ'ዩ፡፡ ምስላ ቤኒን

3. ልቢ ለባም ሰብ፡ ሓቒቕ ማይ ዝመስል ሓሶት ክትሕሱ ትኽእል'ያ፡፡ ምስላ ካሜሩን

4. ዝዩፍቅርካ ሰብ ምፍቃር፡ ሓንቲ ገረብ ነጠብጣብ ማይ ክትህብ ከም ምንወናው ማለት'ዩ፡፡ ምስላ ኮንጎ

5. ኩሉ ዘለዎ ሰብ ክትረኽብ ኣይክኣልን፡ ዘለዎ ዘዩስተማቕር ሰብ ምርካብ ግን ቀሊል'ዩ፡፡ ምስላ ማላይ

6. ንፍዕቲ ሰበይቲ ምርካብ ኣየጸግምን፡ ብሕጊ ዝምእዘዝ ግን ውሑዳት'የን፡፡ ምስላ ማዳጋስካር

7. ፍሩታ ሰብ ኣብ ዘይብሉ ቦታ'ዩ ዝወድቕ፡፡ ምስላ ታንዛንያ

8. ኣብ ግዝኣቱ ዘይጓዝም ኣራዊት የለን፡፡ ምስላ ሩስያ

ሓርማዝ

1. ኣርሓ ሓርማዝ ብዞር ይብዝሕ፡፡

2. ሓደ እኹል ሓርማዝ ብጠምጋም ክንዲ 20 ኣብዑር ይምዝን፡፡

3. ጉጮ ሓርማዝ ብበዓይነቱ ስልማት ክስራሓሉ ዝኽእል ክቡር ነገር እዩ፡፡

4. ቆርበትን እዝንን ሓርማዝ ኣገዳሲ ረጉድ ብምዃኑ ንመስርሒ ዋልታ (መከላኸሊ.ኩናት) ይጠቅም፡፡

5. ሓርማዝ ናይ ምርኣይ ክእለቱ ድኹም ብምዃኑ፡ ሓይሉ ኣብ ምሽታትን ርሑቕ ንዘሎ ድምጺ ኣብ ምስማዕን እዩ፡፡

6. ሓራምዝ ሕያዎትን ብቐሊሉ ዘይጓድኡን እንስሳ ብምዃኖም፡ ምስ ዝኾነ ካልእ እንስሳ ብሰላም ክነብሩ ይኽእሉ፡፡

7. ዕለታዊ መግቢ ሓርማዝ ካብ 2 ክሳብ 3 ኩንታል ይኸውን፡፡

8. ንውሓት ጥንሲ ሓርማዝ ካብ 20 ክሳብ 22 ኣዋርሕ ይበጽሕ፡፡

9. ክብደት ሓርማዝ ካብ 50 ክሳብ 70 ኩንታል እዩ፡፡

10. ማእከላይ ዕድመ ሓርማዝ 60 ዓመታት ይኸውን፡፡

11. ርጉዲ ቆርበት ሓርማዝ ካብ 2 ክሳብ 4 ሰንቲሜተር ይበጽሕ፡፡

12. ህሉው ቁጽሪ ሓርማዝ ኣብ ዓለም፡ ካብ 400 - 500 ሽሕ እዩ፡፡

ምንጪ፦ ቴክስትብክ

ተመሃሮ ኮለጅ፡ ትምህርቲ ዘቋርጹለን 9 ምኽንያታት

1. ኣብ እዋን ትምህርቲ ብብዝሒ ምጽዋት ምዝውታር ወይ ምዝንጋዕ፡፡
2. ናይ ምስትውዓል ተኽእሎ ምስ ዝጎድል፡ ናይ ምንጻል ስምዒት ወይ ናፍቖት ምስ ዝህሉ፡፡
3. ኣብ ኣካዳምያዊ ትምህርቲ ድኽመት ምስ ዝህሉ፡፡
4. ውልቃዊ ናይ ስድራ ጉዳይ ምስ ዝህሉ፡፡
5. ናይ ኣካዳምያዊ ትምህርቲ ኩነታት ዘይምጥጣም ወይ ከምቲ ዝደለ ዘይምዕዋት፡፡
6. ጌጋ ርድኢት ኣብ ትምህርቲ ምስ እትሕዝ፡፡
7. ምኽርን ማዕዳን ምስ እትስእን ወይ ምስ ዝሓጽረካ፡፡
8. ምሉእ ወይ ፍርቂ ግዜኻ ስራሕ ኣብ ምድላይ ምስ እተሕልፍ፡፡
9. ናብ ዝተፈላለየ ጂኦግራፊያዊ ቦታ ምኻድ ወይ ምዝዋር፡፡

ምንጪ፦ ቴክስትብክ.

ስፖርት

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ፍራንክ ዲ ቦር ተባሪሩ

እንግሊዛዊት ክለብ ክሪስታል ፓላስ፡ ንዓሰልጣኒኣ ፍራንክ ዲ ቦር ምብራራ ኣፍሊጣ።

እቲ ን77 መዓልታት ንክሪስታል ፓላስ ዝመርሐን ኣብዚ ዓመት ስፖርት ድማ ሓሙሽተ ጸወታታት ዝኣለየን ዲ ቦር፡ ቦታኡ ብኣሰልጣኒ ሮይ ሁድሰን ክትካእ ምዃኑ ቢቢሲ ይገልጽ።

ዛጊት ሓደት ጸወታታት ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ መበል 19 ተርታ ሒዛ እትርከብ ክሪስታል ፓላስ፡ ብቐድሚ ትማሊ ብበርንሊ 1ብ0 ድሕሪ ምስዓራ እያ ንዓሰልጣኒኣ ከተፋንዎ ዝወሰነት። ኣብ ዝሓለፈ ኣርባዕተ ናይ ሊግ ጸወታታት ሓንሳብ እውን ሸቶ ከተመዝግብ ዘይከኣለት ክሪስታል ፓላስ፡ ንዲ ቦር ድሕሪ ኣርባዕተ ጸወታታት ምብራራ ኣብ ታሪኽ ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ሓድሽ ኣርእስቲ ክትሰርሕ ክኢላ ኣላ።

ኣብ ታሪኽ ውድድር ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ፡ ስዋንሲ ድሕሪ 84 መዓልታት ንዓሰልጣኒኣ ቦብ ብራድሊ ዘባረረትሉ ውሳኔ እቲ ዝሓጸረ መዓልታት ኣብ መዘውር ምዕላም ተባሂሉ ኣብ መዝገብ ሰፊሩ ነይሩ።

ኣሰልጣኒ ክለብ ኣያክስ ዝነበረ ሆላንዳዊ ዲ ቦር፡ ዝሓለፈ ክረምቲ እዩ ንቦታ ሳም ኣላርዳይስ ተኪኡ መዘውር ምዕላም ዝሓዘ። ኣላርዳይስ፡ ክሪስታል ፓላስ ናብ ታሕተዋይ ደረጃ ውድድራት ኩዕሶ እግሪ ዓዲ እንግሊዝ ካብ ምውራድ ከምዘድሓና ይፍለጥ።

ኣብ ውድድራት ኩዕሶ እግሪ ሆላንድ ካብ 2011 ክሳብ 2015 ብመዘውር ኣሰልጣኒ ዝሰርሐ ዲ ቦር፡ ናብ ኢጣልያ ብምቕናዕ ንክለብ ኢንተር ሚላን ከዕልም እውን ክኢሉ እዩ። ንሱ ን85 መዓልታት ነታ ጋንታ ድሕሪ ምእላዩ ኣብ ሕዳር 2016 ምብራሩ ይዝከር።

ኣብዚ ናይ ምስግጋር ተጻወትቲ ወቕቲ፡ ዲ ቦር፡ ንማማዱ ሳኮ ካብ ሊቨርፑል ብ26 ሚልዮን ፓውንድ ከምኡ ድማ ተኸላኻሊ ኣያክስ ጃሮ ሬድዋልድ ብ17.9 ሚልዮን ፓውንድ ብምዕዳግ ነታ ጋንታ ክሃንጻ ፈቲኑ እዩ።

ንሓሙሻይ ተኸታታሊ ዓመት ኣብ ውድድር ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ እትርከብ ክሪስታል ፓላስ፡ ጽባሕ ቀዳም ምስ ሳውዝሃምተን ግጥም ክህልዋ እዩ። 19 መስከረም ኣብ ግጥም ኢኤፍኤል እትጽመድ ፓላስ፡ ድሕሪኡ ግጥም ምስ ክለባት ማንቸስተር ሲቲ፡ ማንቸስተር ዩናይትድን ቸልሲን ብተኸታታሊ ክትገጥም ምዃና ኣቐዲሙ ዝወጸ መደብ የነጽር።

እዚ ከምዚ'ሉ እንከሎ፡ ናይ ቅድም ዓላሚ ክለብ ሳንደርላንድን ብራይተንን ገስ ፓየት፡ ካብ መዘውር ምዕላም ክለብ ሻንጋይ ሸንዋ ምፍናው ሓቢሩ። ወዲ 49 ዓመት ፓየት፡ ኣብቲ 16 ክለባት ዝርከብኦ ውድድር ሱፐር ሊግ ቻይና ክለቡ ሻንጋይ ሸንዋ ደረጃኣ እናተሓተ ብምምጽኡ እዩ ካብ መዘውሩ ክፋኖ ዝወሰነ።

ቀይሕ ባሕሪ ዋንጫ ኣልዒላ

ትማሊ ሰንበት ኣብ ስታድዩም ኣስመራ ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ፍጻመ ዘዋሪት ዋንጫ ምምሕዳር ዞባ ማእከል፡ ቀይሕ ባሕሪ ንኣዱሊስ 2ብ0 ብምስዓር ነታ ጽዋእ ንመጀመርታ ግዜኣ ኢዳ ከተንብረላ እንከላ ደንደን ድማ ብተመሳሳሊ ውጽኢት ንሰገን ኮንስትራክሽን ብምስዓር ሳልሳይ ደረጃ ሒዛ።

ንፍጻመ ዝበጽሓ ክለባት ቀይሕ ባሕርን ኣዱሊስን ዋላኳ ኣብ ታሪኽ ኩዕሶ እግሪ ዞባ ማእከልን ኤርትራን ዒቢ ዝና እንተለወን ንዘዋሪት ዋንጫ ኢደን ኣንቢረናሉ ኣይፈልጣን። በዚ ድማ ክልቲአን ጋንታታት ሓድሽ ታሪኽ ንምስናድየን ናብ ሜዳ ኣትየን።

ብዘኸሪ ዋና ጸሓፊ ሃገራዊ ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ስውእ ኮሎ. ሃይለ ገብረሚካኤል (እምቡቶ) ዝጀመረ እዚ ጸወታዝ፡ ካብ ፈለማ ጽቡቕ ምንቅስቓስ እዩ ተራእዩዎ።

ብፍላይ ክለብ ኣዱሊስ ናብ ልዳት ቀይሕ ባሕሪ እተካይዶ ዝነበረት ፈተነታት ይጥቀስ። ብፍላይ ሮሞዳን ዑመርን ሳምሶን ገብረ ዋህድን ከምኡ ድማ ሰራክ ቴድሮስ እቶም ጎሊሖም ዝተራእዩ ተጻወትቲ ናይታ ጋንታ እዮም። ብመንጽሩ፡ ሓላዊ ልዳት ቀይሕ ባሕሪ ሃኒባል ግርማይ ኣዱሊስ ንልዳት ቀይሕ ባሕሪ ከይትደፍር ኣብ ከቢድ ዕዮ ተጸሚዱ ዝወዓለ ኣባል ክለብ ቀይሕ ባሕሪ እዩ።

እቲ ግጥም ከኣ ሸቶ ከይተራእየ ናብ ዕረፍቲ ኣምሪሑ።

ድሕሪ ዕረፍቲ ኣብ ዝቐጸለ ጸወታ፡ ኣዱሊስ ካብ ናይ ቅድሚ ዕረፍቲ ዓብላልነታ ኣይጎደለን። ኣብ መበል 55 ደቒቕ ብሮሞዳን ዑሞር ዝተኻየደ ፈተነ ድማ ተጠቃሲ እዩ።

ኮይኑ ግና፡ ኣብቲ ግጥም ቀይሕ ባሕሪ እያ ላዕለዋይ ኢድ ክትሕዝ ክኢላ። ኣጥቃዒ መዋእል ተስፋይ (ጂጂ) ንተጻወትን ንሓላዊ ልዳትን ኣዱሊስ ኣብ 57 ደቒቕ ጥሒሱ ንጋንታኡ መሪሕነት እተትሕዝ ሸቶ ኣመዝገቡ።

ቀይሕ ባሕሪ ድሕሪ'ዛ ሸቶ ምቑጻራ ፍናን ዝረኸበት እንክትመስል ጽቡቕ ምንቅስቓስ ከተርኢ ጀሚራ። ኣብ መበል 67 ደቒቕ ድማ ብተመሳሳሊ መዋእል ተስፋይ ንጋንትኡ ቀይሕ ባሕሪ መሪሕነታ እተደልድል ሸቶ ደገመ። ጸወታ ከኣ ብዓወት ቀይሕ ባሕሪ 2ብ0 ተዛዘመ።

ድሕሪ እቲ ግጥም ኣሰልጣኒ ክለብ ቀይሕ ባሕሪ ኣማኑኤል ካሕሳይ (ሻውል) ጋንታኡ ዋንጫ ብምልዓላ ኣዝዩ ከምዝተሓጎሰ ብምግላጽ፡ ነዚ ዓወትዚ ኣብ ግጥም ዋንጫ ጉብልል ንምድጋም እውን እታ ክለብ ከምእትሰርሕ ወሲኹ ተዛሪቡ።

ኣቐዲመን ኣብቲ ዕለት ንደረጃ ዝገጠማ ደንደንን ሰገን ኮንስትራክሽንን እየን። ደንደን መሪሕነት ናይቲ ጸወታ ንምሓዝ ልዕሊ 50 ደቓይቕ እያ ተጸቢያ። ኣብ መበል 58 ደቒቕ ተስፋይ ተሾመ፡ ኣብ መበል 78 ደቒቕ ድማ ይከኣሎ ሕድሮም ብዘመዝገቡወን ሸቶታት 2ብ0 ተዓዊታ።

ሳልሳይ ደረጃ ናይዚ ውድድር ዘዋሪት ዋንጫ ዝሓዘት ደንደን፡ ሻምፕዮን ጋንታታት ሱፐር ዲቪዥን ኤ ዞባ ማእከል ብምዃና ምስ ቀይሕ ባሕሪ ኣብ ግጥም ዋንጫ ጉብልል ዞባ ማእከል ክትጠማጠም እያ።

ግጥም ጉብልል ዞባ ማእከል ዝመጽእ ሰንበት ኣብ ስታድዩም ኣስመራ ክካየድ ምዃኑ ጸብጻብ ህዝባዊ ርክባት ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ለተብርሃን ወልደኣረጋይ ይገልጽ።

ሻምፕዮን ተኒስ ባይታ 'ዩኤስ ኦፐን' ብዓወት ናዳልን ስቴቨንስን ተዛዚሙ

ኣቻልቦ ሚልዮናት ኣፍቀርቲ ስፖርት ተኒስ ባይታ ስሒቡ ዝቐጸ ዓመታዊ ውድድር ተኒስ ባይታ ኣመሪካ (2017 US Open) ብዓወት እስጳኛዊ ራፋ ናዳልን ኣመሪካዊት ሲሞን ስቴቨንስን ተዛዚሙ።

ንመበል 23 ግዜኡ ኣብ ናይ ግራንድ ስላም ውድድራት ንፍጻመ ዝቐረበ ቁጽሪ ሓደ ተጻዋታይ ዓለም ራፋኤል ናዳል፡ ኑቲ ካብ ትጽቢት ብዙሓት ወጻኢ ንፈለማ እዋኑ ኣብ ግጥም ፍጻመ ውድድር ግራንድ ስላም ዝቐረበ ደቡብ ኣፍሪቃዊ ኬቪን ኣንደርሰን ብዓብላሊ ጸወታን ውጽኢትን 6ብ3፡ 6ብ3ን 6ብ4ን ብምርታዕዩ ናይዚ ዓመት ካልኣይ ናይ ግራንድ-ስላም ዓወት ኣመዝገቡ።

ናይ ግራንድ ስላም ዓወታቱ ናብ 16 ክብ ዘበለ ናዳል፡ ንኩብሪ ሮጀር ፌደረር ንምምዕራይ ሰለስተ ዓወታት ጥራይ ይተርፎ። ራፋኤል ናዳል ዝሓለፈ ግንቦት 2017'ውን ንውድድር ፍሬንች ኦፐን ተዓዊቱሉ ምንባሩ ዝዝከር'ዩ።

ኣብ ናይ ደቀንስትዮ ናይ ፍጻመ ግጥም፡ ኣሜሪካውያን እየን ናብቲ ደረጃ በጺሐን። ኣብቲ ሰዓት ዝወሰደ ግጥም፡ ጓል 24 ዓመት ኣመሪካዊት ሲሞን ስቲቨንስ ንጓል ሃገራ ማዲሶን ኪይስ 6ብ3ን 6ብ0 ብምርታዕ ትጽቢት ዘይተገብረሉ ታሪኽ ሰሪዳ።

ብዘገርም መገዲእቲ ድሕሪ ናይ ሓደ ዓመት ብኩራት ናብ ውድድር ዝተመልሰት ስቲቨንስ ብዘመዝገበቶ ኣገዳሲ ዓወት ደረጃኣ ካብ መበል 957 ናብ መበል 83 ክብ ኢሉ ኣሎ።

ቡቲ ዓወት ከኣ ብዝበዝሓት ተንተንቲ ዓውዲ ስፖርት፡ 'ሓዳስ ሰሬና ዊሊያምስ' ዝብል ቅጽል ስም ክትረክብ ኣኽኢሉዋ'ሎ። ቅድሚ ኣርባዕተ ዓመት ኣብ ውድድር ኣውስትራልያ ኦፐን ንሰሬና ዊሊያምስ ካብ ውድድር ዝገለፈት ስቲቨንስ፡ ኣብዚ ናይ ሎሚ ዓመት ውድድር'ውን ንዓባይ ሓፍታ ቬኑስ ዊሊያምስ ኣብ ግጥም ፍርቂ ፍጻመ ምርታዓ ይፍለጥ። ንሳ፡ ድሕሪ ናይ ትማሊ ሰንበት ዓወታ፡ ካብቲ ዝበረቶ ኩነታት ወጺኣ ናብዚ ዓወት ምብቃዓ ኣዝዩ ከምዝሐጎሳን ክትኣምኖ ከምዘጸገማን ገሊጻ።

ኑቲ ናይ ፍጻመ ግጥም ካብ ዝተኸታተሉ ኮኾብ ተጻዋታይ ኩዕሶ ሰኪዔት ሻኪ ኦኔል፡ ድምጻዊ ጆን ለጀንድ ናይ ቅድም ኣጥቃዓይ ሃገራዊት ጋንታ እንግሊዝን ሳንደርላንድን ዝኾነ ኣፍቃሪኣ ጆሴ ኣልቲዶርን ኣድናቖት ዝረኸበት ስቴቨንስ፡ ቡቲ ዘመዝገበቶ ዓወት ተሸላሚት ልዕሊ ሰለስተ ሚልዮን ዶላር ኮይና።

ድራር ፍስሃየ

ተወሳኺ. . .

+ እንግሊዛዊ ተቐዳዳማይ ክለብ ስካይ ክሪስ ፍሩም ተዓዋቲ ውድድር ቮልታ እስጳኛ ኮይኑ። ንሱ፡ ኣብቲ ትማሊ ሰንበት ዝተፈጸመ ውድድር፡ ንኢጣልያዊ ቪንቸንሶ ኒባሊ ናይ ክልተ ደቒቕን 15 ካልኢትን ጸብለልታ ብምርኣይ እዩ ኑቲ ክብሪ ጨቢጡ። ኣብዚ ዓመት ስፖርትዚ ኣብ ቱር ደ ፍራንስ ከምኡ እውን ቮልታ እስጳኛ ዝተዓወተ ፍሩም፡ ሓደ እዋን ንጂሮ ኢጣልያ ንምዕዋት መደብ ከምዘለዎ ሓቢሩ።

+ ኢጣልያዊ ኣጥቃዒ ኢሞቢለ ሃትሪክ ኣብ ዝሰርሓሉ ግጥም፡ ላዝዮ ንኤሲ ሚላን 4ብ1 ረቲዓታ።

+ በርንለይ ንክሪስታል ፓላስ 1ብ0 ኣብ ዝተሰዓረትሉ ግጥም ማህሰይቲ ዝገጠሞ ሓላዊ ልዳት በርንለይ ቶም ሂተን ንሓያለ ኣዋርሕ ካብ ጸወታ ከምዝርሕቕ ክለቡ ኣፍሊጣ። እቲ ወዲ 31 ዓመት ተጻዋታይ፡ ምስ ወዲ ጋንታኡ በን ሚ ብምግጫው እዩ እቲ ማህሰይቲ ገጢምዎ። ንቦታኡ ዝተካእ ኒክ ፖፕ ድማ ፈላሚ ናይ ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ጸወታኡ ከካይድ ክኢሉ ኣሎ።

+ ኣብ ዝሓለፈ ክረምቲ 215 ሚልዮን ፓውንድ ኣብ ዕድጊ ተጻወትቲ ዘፍሰሰት ማንቸስተር ሲቲ፡ ብሓፈሻ ዋጋ ናይቶም ሓቖፋቶም እትርከብ ተጻወትታ 775 ሚልዮን ፓውንድ ብምብጽሑ፡ ዝኸበረት ጋንታ ናይዛ ፕላኔት ኮይና። ንኣይማር ዘፈረመት ፒኤስጂ፡ ካብ ማንቸስተር ሲቲ ብሰለስተ ሚልዮን ፓውንድ ኣትሒታ ካልኣይቲ ዝኸበረት ጋንታ ኩዕሶ እግሪ ምዃና ሲኣይኢኤስ ዝተባህለ ትካል መጽናዕቲ ኣፍሊጡ።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

<u>ሻምፕዮንስ ሊግ ኤውሮጳ</u>

በኒፊካ - ሲኤስኬኤ ሞስኮ
ማን ዩናይትድ - ባሰል
ሰልቲክ - ፒኤስጂ
ባየር ሙኒክ - ኣንደርለኽት
ቸልሲ - ቃራባግ
ሮማ - ኣትሌቲኮ ማድሪድ
ባርሳ - ጁቬንቱስ
ኦሎምፒያኮስ - ስፖርቲን ሊዝበን
ኩሉ ግጥም ካብ 9:45 ምሸት ጀሚሩ ክካየድ እዩ።

ሎሚ ምሸት . . .

ተዓዋቲት ውድድር ዩሮፓ ሊግ ብምዃና ብቐጥታ ናብ ውድድር ሻምፕዮን ስሊግ ኤውሮጳ ዝበጽሐት ማንቸስተር ዩናይትድ፡ ሎሚ ምሸት ኣብ ሜዳኣ ንባሰል ከተኣንግዳ እያ። ማን ዩናይትድ ብቐዳም ምስ ስቶክ 2ብ2 ኣብ ዝተፈላለየትሉ ግጥም ንተጻዋታይ ማርዋን ፈላይኒ ከተሰልፎ ኣይከኣለትን። እቲ ኣብ ፈርሲ ዳንጋኡ ማህሰይቲ ዝገጠሞ ተጻዋታይ፡ ዋላኳ ብሓያለ ደገፍቲ ክለቡ ተቐባልነት ከምዝይብሉ እንተተሓበረ፡ ዓላሚኡ ሞሪኖ ግን ፈላይኒ ሎሚ ምሸት ናይ ምስላፉ ተኽእሎ ፍርቂ ፍርቂ ብምህላው ኣዝዩ ከምዝተሻቐለ ይሕብር።

ሞሪኖ፡ "ፈላይኒ ኣዝዩ ኣገዳሲ ተጻዋታይ እዩ። ንሱ እንተዘይሃልዩ እዛ ጋንታ ደኺማ ከምእትቕርብ እፈልጥ። ኣገዳስነቱ ከምቲ ንሽኹም እትሓስብዎ ኣይኮነን" ኢሉ።

ማን ዩናይትድ፡ ኣብዚ ናይ ሎሚ ጸወታኣ ንፊል ጆንስን ኤሪክ በይልን ብሰንኪ መቑጻዕቲ ኣይክስለፉን እዮም። በዚ ድማ ክሪስ ስሞሊንን ቪክቶር ሊንደሎፍን ኣብ ማእከል ናይ መስመር ምክልኻል ክስለፉ እዮም።

ንሓሙሻይ ግዚኣን ዝራኸባ ዘለዋ ማንቸስተር ዩናይትድን ባሰልን ነፍስ ወከፈን ሓሓደ ግዜ ከዕወታ እንከለዋ ክልተ ሳዕ ድማ ማዕረ ተፈላልየን።

ኣብ ካልእ ጸወታታት ናይ ሎሚ ምሸት፡ ተጻዋታይ ክለብ ቸልሲ ኤደን ሃዛርድ፡ ሎሚ ምሸት ምስ ኣዘርባጃናዊት ክለብ ቃራባግ ኣብ እተካይዶ ግጥም ናይ ምድኒብ ኣብ መንበር ተቐየርቲ ከምዝህሉ ክለቡ ኣፍሊጣ። ኣብዚ ዓመት ስፖርትዚ ክልተ ግዜ ምስ ሃገራዊት ጋንታ በልጁም ሓንሳብ ድማ ምስ ቸልሲ ዝተሰለፈ ሃዛርድ፡ ኣብ ዓንካር ዓንካሪቶኡ ብዝገጠሞ ማህሰይቲ ካብ ጸወታ ርሒቑ ምጽንሑ ይዝከር።

ኣብዚ ወርሒ'ዚ፡ ኣብ ውሽጢ 21 መዓልታት ሸውዓተ ጸወታታት እተካይድ ቸልሲ፡ ካብ ሌስተር ሲቲ ንዝፈረመቶ ዳኒ ድሪንክ ዋተር እውን ሎሚ ምሸት ብሰንኪ ማህሰይቲ ከምዘይተሰልፎ ትሕብር።

እዚ ከምዚ'ሉ እንከሎ፡ ባርሴሎና ምስ ጁቬንቱስ ኣብ ሜዳኣ ኖ ካምፕ እተካይዶ ግጥም እውን እቲ ልዑል ግምት ረኺቡ ዘሎ ጸወታ እዩ። እዘን ክለባት ኣብ ዋንጫ ኢንተርናሽናል ሻምፕዮን ኣብ ዝተራኸባሉ ግጥም፡ ክልተ ሸቶታት ካብ ነይማር ዝረኸበት ባርሴሎና 2ብ1 ተዓዊታ ነይራ።

ባርሳ ኣብ 2015 ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ፍጻመ ሻምፕዮንስ ሊግ ኤውሮጳ ንጁቬ ክትረትዓ ክኢላ ነይራ። ይኹን እምበር ዝሓለፈ ዓመት ስፖርት፡ ጁቬ ኣብ ግጥም ርብዒ ፍጻመ ናይዚ ውድድር'ዚ ብድምር ውጽኢት 3ብ0 ብምርታዕ ሕነኣ ምፍዳያ ይዝከር።

** ** **

ምልክታ

ደሃብ ዳዊት - ቤተልሄም ታደሰ
እምነት ኣማኑኤል

ኮማዊ ቤት ፍርዲ መእለዊያ

ወ/ሮ ፍዮሪ ቀ/ተስፋዝጊ፡ በዓል ቤተይ መም/ተስፋኣለም ኣርኣያ ወልዳት ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 4 ደቅና ድማ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ወረስቲ ምኻኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን15/9/17 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣገዳሲት መጽሓፍ

ሓንቲ ኻብ ብሉጻት መጻሕፍቲ ዓለም
ከም ዝኾነት ዚእመነላ መጽሓፍ!

ስለምንታይ ደቂተባዕትዮ ዘይሰምዑ፣ ደቀንስትዮ ኸኣ ማእዝናት ዘደናግረን?

ካብ መጽሓፍ

Why Men Don't Listen and Women Can't Read Maps

ዝተተርጐመት

ኩሉ ሰብ ክንብቦ ዘለዎ መጽሓፍ!

እዛ መጽሓፍ'ዚኣ:

- ውጽኢት ናይ መጽናዕታዊ ዕዮ እያ።
- ብስነ-ፍልጠታዊ መገዲ ፍልልያት ደቂተባዕትዮን ደቀንስትዮን ትገልጽ።
- ተጻይ መጻምዲ (ኣዕሩኽ/ሕጹያት/ሰብ ሓዳር) ብኸመይ ተሳንዮም ኪነብሩ ኸም ዚኽእሉ ተብርህ።

ብተወሳኺ

- ✓ ልዙብ ቋንቋ ትግርኛ ትጥቀም፣
- ✓ ሰሓቢ ኣቀራርባ ኸኣ ኣሎዋ።

ኣብ ስተሺነሪታት ትርከብ።

ንዝያዳ ሓበሬታ
07142402 / 07461121

ምልክታ

ወ/ሮ ወርቁ ደብረጼን ተስፋሚካኤል፡ ኣብ ኣስመራ ምም/ን/ዞባ ማእከል ከተማ ዞባ 1 ምም/08 ጎደና ድል/ዓወት ቁ.ገዛ 24 ቁ.ምስክር ወረቐት 111501 መወከሲ ቁ.113284 ቁ.ምዝገባ ንብረት 43442/66776፡ ቁ.ሎታ 7 ስፍሓት መሬት 348.36 ት/ሜ ዓይነት ገዛ ቪላ ቀንዲ ክፍልታት 3 ሓገዝቲ ክፍልታት 6 ብስመይ ዝተመዝገበ ገዛ ስለዝሸጥክዎ ስም ምትሕልላፍ ክገብር ስለዝደለኹ ዝቃወም እንተሎ፡ ምልክታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ሕጊ ብዘእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ይግባይ ተባሂልሉ እንተኾይኑ መወዳእታ ውሳነ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓፕሊክ ኖታዮን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን ይቕረብ። ተቓውሞ እንተዘይቀሪቡ ግን ኦርጂናል ሰነዳትና ኣቕራብና ጉዳይና ክንፍጽም ምኳንና ንሕብር።

ወ/ሮ ወርቁ ደብረጼን
ተስፋሚካኤል

እናኣዘናግዓ ዘመራምራ መጻሕፍቲ

መብልሒ ኣእምሮ ንቈልዑ

ከምኡ'ውን ንኹሉ ዘገልግላ፡
ብትግርኛ ወይ ብእንግሊዝ ዝተዳለዋ፡
5 ዝተፈላለያ መጻሕፍቲ ፓዝል

I. ፓዝል Puzzle
መባእታ ደረጃ

II. Puzzle *ማእከላይ ደረጃ*

III. ፓዝል Puzzle
ላዕለዋይ ደረጃ

ኣብ ስተሺነሪታት ኣለዋኹም።
ቴለ፥ 07142402 / 07461121

ምልክታ

ኣቶ ፍስሃየ ወልደኪዳን ገብረሚካኤል፡ ኣብ ከተማ መንደፈራ ምም/ከባቢ ሓድሽ ዓዲ፡ ዞን 4 ፕሎት 11 ፓርሰል ቢ (B) ዝርከብ ወረስቲ ነፍ/ንግስቲ ትኩእ ዕቑቡ ዝተመዝገበ መንበሪ ገዛ፡ ብሚ/ሪ/መ/ማ/ኣከባብን ዞባ ደቡብ ዝተዋህበኒ ውዕል ክራይ መሬት (ሊዝ) ኦሪጅናል ስለዝጠፍኣኒ፡ ብዕዳ ሒዘዮ ኣለኹ ወይ ወዲቑ ረኺበዮ ዝብል ምስ ዝህሉ፡ ብቁ/ስልኪ 07119927 ክሕብረኒ። እዚ ምስ ዘይከውን ግና መተካእትኡ ንኽወሃበኒ ክሓትት ምኳነይ እሕብር።

ፍስሃየ ወልደኪዳን

ምልክታ

ኣብ ኣስመራ ዞባ 3 ምም/03 ዝርከብ ብስመይ ዘይነብ ጣህር ሳልሕ ቁ/ምስክር ወረቐት 120112 መወከሲ ቁጽሪ 121672 ዝተመዝገበ ገዛ፡ ካብ ጠቕላላ ስፍሓት 483 እቲ 138 ስለዝሸጥክዎ፡ እቲ ተረፍ 345 ዋንነተይ ስለዝኾነ፣ ዝቃወም ኣካል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ ናይ መኣገዲ ወረቐት ሒዙ፡ ናብ ቤ/ጽ ፓብሊክ ኖታሪ ወይ ቤ/ጽ ካዳስተር ይቕረብ።

ወኪል ስዕዲ ዑስማን ጣህር

ምልክታ

ኣነ መሓመድ ዓብደልዋሃብ መዓሾ ናይ ወላድየይ ነፍ/ዓብደልዋሃብ መዓሾ ወራሲ ምኳነይ፡ ብኣስ/ሓማሴንን ሸሪዓ ቤ/ፍ ብቁ/መ/884/92 ከምኡ'ውን ናይ ወላዲት ኣደይ ነፍ/ወ/ሮ ስዕዲ ዑስማን ጀሃር ወራሲ ምኳነይ ብቤ/ፍ ሸሪዓ ኣስመራ ብመ/ቁ/78/2005 ስለ እተረጋገጸለይ፡ ነቲ ካብ ወላዲና ነፍ/ ዓብደልዋሃብ መዓሾ ብውርሲ ዝረኸብናዮ ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ፡ ኣብ ከተማ ኣስመራ ዞባ 2 ምም/05 ጎደና ካፋ ነበር ሓድሽ ጎደና 12፡ ፕ 1A192 ጎደና ደንጎሎ፡ ቁ/ገዛ 39 ቁ. 53፡ ቁ/ፓርቸላ (G) ስፍሓት መሬት 500 ት/ሜትር እተሰርሐ ተራ ገዛ ብምስክር ወረቐት ቁ/104663 መወከሲ ቁ/117810/117809 ብስም መዋቲት ኣደይን ብኣይን ተመዝጊቡ እተረጋገጸ ኣብ ስመይ ከመሓላልፎ ስለዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ እዚ ምልክታ ኣብ ጋ/ሓ/ኤ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪ (ካዳስተር) ካብ ዝምልከቶ ቤ/ፍ መኣገዲ ከቕርብ እሕብር።

መሓመድ ዓብደልዋሃብ መዓሾ
ወኪል መሓመድ ኑር ኣደም

STATE OF ERITREA
MINISTRY O AGRICULTURE
National Agricultural Project (NAP)

Invitation for Consultant

RFP No[06.2/02/LP/NCB/NAP/IFAD/GRANT/ DSF-8107-ER/ RSD/LR/2017]

The Government of Eritrea (GoE) has received a grant from NAP/IFAD. Partial of this grant will be used to undertake Lot. 1 consultancy on Pest Surveillance (Plant pathology)

The Ministry of Agriculture (MoA) invites a qualified consultant to undertake Lot. 1 Consultancy on Pest Surveillance (Plant pathology) and should have a renewed license for the year of 2015/16 appropriate for Lot. 1 (Plant pathology).

The request for proposal (RFP) is a two stage envelope system, whereby the technical & financial proposals will be prepared separately.

To this effect, interested and eligible National Consultants are invited to participate in this bid and can collect the request for proposal including TOR from the office of Procurement and Supplies Management Unit (PSMU) of the Ministry of Agriculture.

The closing date of submission of proposals will be on October 3/2017 at 14:30 PM local time hours and opening on the same will be on October 3/2017 at 15:00 PM local time hours in the office of Procurement and Supplies Management Unit (PSMU) of the Ministry of Agriculture,Tel: 181076/77,Fax:181415,P.O.Box:1048,Sawastreet,Gejeret Head office in presence of the bidders or their representatives who wish to attend.

The Ministry of Agriculture reserves the right to reject any or all proposals without needing to justify of the ground for such action.

ቍጠባዊ ብድሆታት ሳልሳይ ዓለም

ናብ ሃገርም ዘይምለሱ ኣብ ምዕቡላት ሃገራት ዝተማሃሩ ኣፍሪቃውያን ተማሃሮ

ዓለም ብሃገራትን ክፍለ ዓለማትን ኣብ ዝተመቓቐለትሉ ዘበን፡ ኵለን ሃገራት ህላወአን ዘውሕሳሉ መንገዲ ኣብ ምንዳይ ኣብ ቀጻሊ ምርምርን መጽናዕትን ይርከባ። እዚ ከኣ ኣብ ኵሉ ረቛሒታት ማለት ፖለቲካዊ፡ ማሕበራዊ፡ ቁጠባዊ፡ ቴክኖሎጂካዊ፡ ኣከባብያዊን ባህላዊን ዘተኮረ እዩ። ሓንቲ ሃገር እዞም ኵሎም ረቛሒታት ብማዕረ ሚዛን ክተተግብሮም ኣለዋ። እንተዘይክኢላ ድማ፡ ማለት ኣብ ሓደ ካብቶም ረቛሒታት ድኽመት ምስ እተርኢ፡ ነቶም ዝተሃንጹ ሓሙሽተ ረቛሒታት ለኪሙ እታ ሃገር ከም ትፈርስ ክገብራ ይኽእል። ናይዚ ጽቡቕ ኣብነት ደቡብ ኣፍሪቓ እያ። ደቡብ ኣፍሪቓ ዋላ'ኳ ብቍጠባዊ መዳይ ደሓን ገስጋስ እንተርኣየት ኣብ ማሕበራዊን ፖለቲካዊን መዳያት ግን ርኡይ ድኽመታት ስለ ዘለዋ እቲ ቍጠባዊ ዕብየታ ቀጻልነት ክህልዎ ኣይርኣን። ካልእይቲ ኣብነት ኹባ'ያ። ኵባ ኣብ ኵሉ መዳያት ጽቡቕ ገስጋስ'ኳ እንተ ርኣየት ኣብ ቍጠባ ግን ትጥቐስ ሃገር ኣይኮነትን። እዚ ኸኣ ነቲ ኵሉ መዳያዊ ደፋኢ ረቛሒታት ብግቡእ ስለ ዘየተግበርቶ ዋላኳ ዝምስገን ገስጋስ እንተሃለዋ ኣብቲ ዝግብኣ ደረጃ ኣይበጽሐትን።

ሃገራት ሳልሳይ ዓለም (ዘይማዕበላ ሃገራት) ማለት ሃገራት ኣፍሪቃ፡ ደቡብ ኣመሪካ፡ ማእከላይ ምብራቕ፡ ማእከላይ ኣመሪካ፡ ደቡባዊ ኤስያ ቀጻሊ ብጥሜት፡ ዓጸቦ፡ ትሑት መነባብሮ፡ መዋእለን ብስእነት መሰረታዊ ጠለባት ምስ ተሳቐያ እየን። እዚ ከም ንቡር ተርእዮ ተወሲዱ'ዩ። እዚ ብሃገራዊ ቍጠባዊ ፖሊሲ ክምእዘን ዝከኣል'ኳ እንተነበረ ዓለም ብቴክኖሎጂ ቁሸት ተቐይራትሉ ኣብ ዘላትሉ ግዜ ግን ዓለም-ለኻዊ ቍጠባዊ ፖሊሲ ኣብ ልዕሊ ሃገራዊ ቍጠባዊ ፖሊሲ ብዝፈጥሮ ጸቕጢ፡ እቲ ዝድለ ለውጢ ከምጽእ ኣይከኣለን። ንምንታይ እቲ መሰረት ፍልቀትን ጀማሪ ስልጣነን ዝነበረ ህዝቢ ኣፍሪቃን ማእከላይ ምብራቕን እንታይ ምስ ረኸቦ ደኣ ንድሕሪት ተመሊሱ? ዓለም ብማዕረ ዝምዕብላ ሃገራት ዘይረኣየትሉ ምኽንያት ደኣ እንታይ እዩ? ዋሕዲ ባህርያዊ ጸጋታት፡ ድኹም ምሕደራ፡ ፍልልይ ብልሒ ሓንጎል ኣህዛብ ... ወዘተ'ዶ ይኾኑ እቶም ጠንቅታት? ኵለን ሃገራት ብፍላይ ድማ ዘይማዕበላ ተባሂለን ዝጥቀሳ ሃገራት ዘይመማዕበአን ጠንቂ ነናተን ውሽጣዊ ሕጽረታት ክህልወን ዝኽእል እኳ እንተኾነ፡ ብፍሉይ ግን ብሃገራት ምዕራብ ኣብ ልዕሊአን ዝካየድ ደጋዊ ሽርሒታት ቀዳማይ ጠንቂ ኰይኑ ንረኽቦ። እቲ ዘሰደምም እዚ ብፍሉይ ጥበብ ዝቐርብ ተዋስኣዊ ሽርሒታት በተን ዘይማዕበላ ሃገራት ከም ሰናይ ተግባር ዝረአ ምኳኑ እዩ። እቲ ተዋስኦ ኣዝዩ ዝተሓላለኸ ፖለቲካዊ፡ ቍጠባዊ፡ ማሕበራዊ፡ ቴክኖሎጂካዊ ሽርሒታት ዘጠቓልለ'ዩ። ብደረጃ ዓለም ዝዓበየ ቍጠባ ዘውንና ሃገራት እንተርኢና ቐዳመይቲ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፡ ካልአይቲ ቻይና፡ ሳልሰይቲ ጃፓን እናበላ፡የን ዝቕጽላ። እዚ ተርታ ብመለክዒ ጠቕላሊ ቍጠባዊ ዕብየት (General economic growth) ክርአ እንእንከሎ እቲ መሰርዕ ኣዝዩ ዝተፈልየ እዩ። ንኣብነት ብሃገራዊ ጃምላዊ እቶት ኣመሪካ (GDP) ክርአ እንከሎ ኣብ ቐዳማይ ደረጃ ተሰሪዑ ይርከብ። እንተኹነ'ውን ቁጠባዊ ብልጽግና ብጃምላዊ ሃገራዊ እቶት ጥራይ ኣይኰነን ዝዕቀን። ብመሰረት ቁጠባዊ ፍልስፍና እቶም መለክዒ ዕቤት ዝብሃሉ መሰረታውያን ነጥብታት እዞም ዝስዕቡ እዮም፦

ሀ. ማዕርነት ኣብ መንጎ ህዝቢ (EQUALITY)

እዚ ፍልልይ ኣብ ሞንጎ ሃብታማትን ትሑት መነባብሮ ዘለዎም ናብ ዝተሓተ ደረጃኡ ክወርድ እንከሎ እዩ። ንሱ ጥራይ ዘይኮነ ኵሉ ዜጋ ብማዕረ ተቛዳሲ ጸጋታቱን ተመላላኢ ሕጽረታቱን ክኸውን እንከሎ እዩ። ኣብ ኵሉ ስርዓተ ሕጊ፡ ጥዕናዊ ኣገልግሎት፡ ናይ ትምህርቲ ዕድላት፡ ትሕተ ቅርጽን ማዕረ ዝርግሐን የጠቓልል።

ለ. ቐጻልነት ዘለዎ ዕቤት (SUSTAINABILITY)

እዚ ብነዊሕ ራኢ ተመሪሑ ብዝትግበር ፖሊሲ ይወሓስ። ኵሉ መጻኢ ውሑስ ኣይኰነን። ንኹሉ እንተታት ከም ብርቱዕ ደርቂ፡ ልዕሊ ዓቐን ዝናብ፡ ምምዝባል ዋጋ ኣብ ዕዳጋትት ዓለም፡ ተርእዩ ሓደስቲ ሕማማት፡ ጸጥታዊ ዘይምርግጋእ .... ወዘተ ብኣሉታ ከይተጸልወ ዝግስግስ ድልዱል ቍጠባ እዩ። እዚ ጽንኩር እዋን ዝሰግር እኹል ናይ ውሕስነት (back up) ዓቕሚ ንምድላብ ንዘጋጥሙ ክስተታት ዝተጸነዐ ትንበያ የድሊ።

ሐ. ዕግበት ምንባር ዜጋታት (SATISFACTION)

እዚ ዜጋታት ናይ ሓንቲ ሃገር፡ ነቲ ኵሉ ዓይነት ምንባር ክሕጎስሉን ከስተማቕርዎን ክዓግብሉን ይግባእ። በዚ ኵሉ ንጥፈታት መንግቲ ካብ ድሌታት ህዝቢ ዝነቐለ ክኸውን እንከሎ እዩ። ከምኡ'ውን ወዲ ሰብ ድሌታቱ ደረት ስለዘይብሉ ትማሊ ዝዓገበሉ ሎሚ ዘየዕግቦ ክኸውን ስለ ዝኽእል ተዓጻጻፊ (dynamic) ቀረብ ክህሉ ይግባእ። ዕግበት ምንባር ግን ምስ ምዕባለ ናይ ሓንቲ ሃገር ቀጥታዊ ምትእስሳር ኣለዎ ማለት ኣይኰነን። እተን ዝማዕበላ ሃገራት ብዕግበት ምንባር ዜጋታትን ኣብ ቅድሚት ደረጃ ኣይሰረዓን እየን።

መ. ከባብያዊ ምክልኻል (ENVIRONMENTAL PROTECTION)

ኹሉ ኣብ ዓለም ዘሎ ባህርያዊ ሃብቲ (ዝበዝሐ) ድሩትን ክትካእ ዘይክእልን እዩ። ህዝቢ ኣብ ኣጠቓቕምኡ ጥንቃቐ እንተዘይገይሩ ነቶም ዝመጹ ወለዶታት ትሕዝቶ ዘይብላ ባዶ ዓለም'ዩ ከረክብ። ኪኖ ዘመናት ዝጥምት ኣካይዳ ሓንቲ ሃገር ከም ቀንዲ መርኣያ ድልዱል ሰረተ ብልጽግና'ዩ። ኣብዚ ክዕቀቡ ዘለዎም ከም ኣግራብ፡ እንስሳ ዘገዳም፡ ማዕድናት፡ ጸጋታት ባሕሪ፡ ጽሩይ ናይ ኣየር ኩነታት፡ ዓበይትን ንኣሽቱን ቅርስታት.................. ወዘተ የጠቓልል።

ሰ. ጃምላዊ እቶት (GROSS DEMOSTIC PRODUCT, GDP)

እዚ ኵሉ ዓይነት ፍርያት ዜጋታት ናይ ሓንቲ ሃገር እዩ። እዚ ማለት ኣብ ዝተፈላለየ ጽላታት ዝርከብ እቶት (ከም ሕርሻ፡ ኢንዱስትሪ፡ ኣገልግሎት ዝህባ ትካላት) ካብ ሸቅለት ዝተዋፈረ ዓቕሚ ሰብ ዝርከብ ኣታዊታት፡ ሰደድ ባህርያዊ ጸጋታት፡ ቱሪዝም፡ ካብ ንግዲ ዝርከብ ቀረጽ ......ወዘተ የጠቓልል።

በዚ ዝተጠቕሰ መለክዒ ንቍጠባ ኣሜሪካ ምስ እንልክዓ፡ ኣብታ ሃገር ማዕርነት ኣሎ ክበሃል ዝከኣል ኣይኰነን። ከምኡ'ውን ኣብ ምክልኻል ኣከባቢ ቀዳመይቲ ተሓታቲት ዕንወት ዓለምና ኮይና እንረኽባ ብፍላይ ድማ ኣብ ዓለማዊ ዋዒ፡ ምዝመዛ ሃብቲ ሃገራት ሳልሳይ ዓለምን ኣመሪካ'ያ። ዕቤት ጃምላዊ ሃገራዊ እቶት ኣመሪካ እንተኹነ'ውን ናይቶም ከም ብዓል ቢልጌትስ (መስራቲ MICROSOFT COMPANY) ዝኣመሰሉ ውሑዳት ቢልዮነራትን ሚሊዮነራትን ውልቓዊ እቶት ኣውጺእካ ምስ ብዓል ነርወይ ኣነጻጺርካ ነዚ ዘለዎ ቀዳማይ ደረጃ ኣይምበቐዐን። ቁጠባ ኣሜሪካ እምብኣር ንውልቓ ሰባት ማእከል ዝገበረ'ዩ። ስለዚ ቍጠባ ናይ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ዘይኮነስ ናይ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ውልቀ ሰባት ክብሃል ይክኣል። እዚ ናይ ኣመሪካ ከም ኣብነት ደኣ ተወሲዱ እምበር ብዙሓት ምዕቡላት ዝብሃላ ሃገራት እውን ካብዚ መለክዒ ዝፈልያ ኣይኰናን። ነዚ ሕጂ ተበጺሑ ዘሎ ደረጃ ምዕባለ ሃገራት ምዕራብ፡ ሃገራት ሳልሳይ ዓለም በቲ ዘለወን ባህርያዊ ሃብትን ትሑት ዝኽፈል ዓቕሚ ሰብንን ዋጋ ከፊለናሉን ይኸፍላሉን ኣለዋ።

ሃገራት ሳልሳይ ዓለም ንምኽሳብ ምዕቡላት ሃገራት ዝኽተልኦ ኣገባብን ንዝፈጥራለን ጸቕጥን ኣዝዩ ብዙሑን ዝተራቐቐን እዩ። ንገለ ካብቶም ቍጠባዊ ጸቕጥታት ምስ ክንድህስስ ፦

ጸቕጢ ቑ.1

ኣብዚ እቶም ጸቕጥታት ብመልክዕ ምትሕግጋዝ ተመሲሎም'ዮም ዘወሃቡን ዝምከሩን። ሕርሻን ባህርያዊ ሃብትን፡ ዘይምዕሩይ ንግዲ፡ ቁጠባዊ ሽርክነት፡ ናይ ትምህርቲ ዕድላት ...... እዮም።

1. ሕርሻን ባህርያዊ ሃብትን

ምዕቡላት ሃገራት ኣብ ሕርሻን ሰደድ ባህርያዊ ጸጋታትን (ነዳዲ፡ ማዕድናት..... ወዘተ) ዝምርኰሰ ቍጠባ ምህናጽ ናብ ዘላቒ ምዕባለ ከብጽሕ ከምዘይክእል ጽቡቕ ገይረን እየን ዝፈልጣ። ንሳተን ኣብ ከምዚ ደረጃ ምዕባለ እንእንከለዋ'ውን ዝተጠቐማሉ ቐዳማይ ስትራተጂ'ዩ ነይሩ። ከምዚ ዓይነት ኢንዱስትሪ ዝሕዞ ዓቕሚ ሰብ ውሑድ ከምኡ'ውን ብዙሕ ደረጃ ፍልጠት ዘይሓትት ስለዝኾነ ኣብ ምጉዳል ሸቕለት ኣልቦነት ሓንቲ ሃገር ዝጻወቶ ተራ ኣዝዩ ዉሑድ እዩ። ብተወሳኺ ኣብ ዕዳጋታት ዓለም ዝሸየጠሉ ዋጋ ቅድመ ግሉጽ ስለዝኾነ እታ ሃገር መኽሰብ ንምኽዕባት ዓቐን ፍርያታ ምድንፋዕ እንተዘይኰይኑ ዓይነት እቲ ፍርያት ከተማሓይሾ ስለዘይከኣል ድሩት ኣታዊታት'ዩ ዝህልዋ። ንሱ ጥራይ ዘይኮነ ባህርያዊ ሃብቲ እናተጻንቀቐ ዝኸይድ እምበር ክትካእ ስለ ዘይክእል ውዒሉ ሓዲሩ ንድኽነት ኣሕሊፉ ከረክባ ከም ዝኽእል ፍሉጥ እዩ። ሃገራት ሳልሳይ ዓለም ከም ቐንዲ ቀረብቲ ጥረ ነገራት ክኾና እንከለዋ፡ ብኣንጻሩ እተን ጥረ ነገራት ዝኢአን ብብዙሕ መስርሕ ኣሕሊፈን ኣፍርየን ንሰደድ ዝሰዳ ብምዕቡላት ሃገራት ዝውነና ዓበይቲ ኣፍረይቲ ኮርፕርሽናት ዘይተኣደነ መኽሰብ የኻዕብታ። ናይዚ ተክኒካዊ ምዝመዛ ግዳይ ዝኾና ናይ ቀረባ እዋን ኣብነት ኣለዋ። ኣብ 2016 ኣብ ዓለም ዝተራእየ ምንቍልቋል ዋጋ ነዳዲ፡ ነተን ኣብኡ (ኣብ ነዳዲ) ዝሙርኰሳ ቍጠባ ዝሃነጻ ሃገራት ብሕጽረት ባጀት ክሳቐያን ኣፍደገ ባንክታት ዓለምን ኣህጉራውያን ለገስትን ክኩሕኹሓ ተራእየን'የን። ስለ ዝኾነ ምዕቡላት ሃገራት ነዘን ሃገራት ኣብ ካልእ ናይ ፍርያት ትካላት (MANUFACTURING AND SERVICE INDUSTRY) ወፍሪ ክገብራ ኣየትባብዓን ጥራይ ዘይኮነ ኣየፍቅዳለንን'ውን።

2. ዘይምዕሩይ ንግዲ

ብነጻ ንግዲ ዝፍለጥ ሃገራት ምዕራብ ጸቒጠን ዝሰርሓሉ ጥበብ፡ ንሃገራት ሳልሳይ ዓለም ደባተን ከፊተን ኣብ ነጻ ንግዲ (FREE TRADE) ከምዝነጥፉ ምግባርን ከም ውጽኢቱ ድማ ምዕራብውያን ሃገራት ፍርያተንን ዕዳጋታተንን ከም ዝሰስን ብምግባር ብቐጻሊ ዕብየት ከም ዝግስግሳ ዝገብር ጥበብ እዩ። እዚ ገዚፍ ቁጠባን ብቕዕ ዓቕሚ ሰብን ዘሓትት ንግድ እዩ። ስለ ዝኹነ ድማ እተን ብዘይማዕበላ ሃገራት ዝውነና ናይ ውሽጢ ዓዲ ትካላት ምስተን ናይ ምዕቡላት ሃገራት ዓበይቲ ኮርፖረሽናት ክዋድደራ ስለ ዘይክእላ ኣደዳ ጥፍሽና ኵይነን ንኽጠፍኣ ይሕግዝ።

3. ቍጠባዊ ሽርክነት

እዚ ጥበብ እዚ ቁጠባዊ፡ ፖለቲካዊን ወተሃደራዊን ማእከል ዝገበረ ሽርክነት ኰይኑ ንዓለም ብዝጥዕመካ ናይ ምሕደራ ዞባ መቓቒልካ ኣብ ነብሲ ወከፍ ዞባ ኣሳሰይትኻ ምፍጣር'ዩ። ብመሰረት ፍልስፍናዊ ቍጠባዊ ሕጊ፡ ዝኾነት ሃገር ምስ ከምኣ ደረጃ ምዕባለ ዘለዋ ቁጠባዊ ሽርክነት ምስ እትምስርት'ዩ ብማዕረ ተረባሕቲ ዝኾና። ብኣንጻሩ ናይ ጻጸን ሓርማዝርን ዝመስል ሽርክነት ግን ሚዛናዊ ኣይኰነን።እዚ ማለት ሓንቲ ሃገር ኣብ ምምስራሕ ኤለክትሮኒካዊ ንብረት ጽቡቕ ዓቕምን ተመኵሮን ዘለዋ ምስ ከምኣ ዓቕሚ ዘለዋ ግን ከኣ ኣብ ምድላው ሃለኽቲ ንጥፍቲ ምስ ዝኾነት ሃገር ሽርክነት ምስ እትምስርት፡ እታ ቀዳመይቲ ሃገር ተረባሒት ናይቲ ክትሰርሖ ዘይትኽእል ሃለኽቲ ክትከውን እንከላ እታ ካልአይቲ ድማ ተጠቃሚት ናይቲ ዘይትመልኮ ኤለክትሮኒካዊ ንብረት ትኸውን። ብኣንጻሩ ሓንቲ ከተፍሪ ዓቕሚ ዘይብላ ሃገር ምስ ንኽልቲኡ እተፍሪ ሃገር ሽርክነት ክትስርት፡ ኣፍራይን ገዛኢትን ኰይነን እየን ዝነብራ። እዘን ብስም ቁጠባዊ ሽርክነት ንሃገራት ዘምዝምዛ ምዕቡላት ሃገራት ብመልክዕ ከበባ ንዓለም ዝሓዘኦ ምስ እንርኢ፡ ኣብ ኣፍሪቃ ብመንገዲ ናይጀርያ፡ ግብጺ፡ ደቡብ ኣፍሪቓ፡ ኢትዮጵያ፣ ኣብ ኤስያ ስዑዲ ዓረብ፡ ቐጠር፡ ደቡብ ኮርያ፡ ጃፓን ክኸውን እንከሎ ኣብ ላቲን ኣመሪካ ድማ ብመንገዲ ሜክሲኮን ቺለን ኰይኑ ንረኽቦ። ኣብ ኤውሮጳ'ውን፡ ኤውሮጳዊ ሕብረት ንከም ብዓል ግሪኽ ምስ ከም ብዓል ጀርመን ፈረንሳን ኣብ ሓደ ምድብ ከደላድል ዝገበሮ ነታ ዘላታስ ተወሰኽታ ክኸውን እንተዘይኰይኑ ዘምጽኦ ፋይዳ የብሉን። ነተን ብምዕራብ ዝፍለጣ ግን ናይ ህላወ ውድብ እዩ። እዚ ኵለን ኣባላት ናይቲ ሽርክነት ብማዕረ ሕጊ ክቐየዳ ዘፍቅድ፡ ኵለን ሓደ ዓይነት ደረጃ ምዕባለን ናይ ተወዳዳርነት ዓቕምን ስለዘይህልወን ተጠቃምን ተጎዳእን ክፈጥር ባህርያዊ ይኸውን።

4. ናይ ትምህርቲ ዕድላት

እዚ ኣዝዩ ዘመናዊ ጥበብ ኰይኑ ብዝያዳ ነተን መቕርበን ዝኾና ሃገራት ዝወሃብ ናይ ዝለዓለ ትምህርቲ (scholarship) ዕድል እዩ። እቲ ትምህርቲ ንዕአን (ንምዕቡላት ሃገራት) ብዝጥዕም ዝተዳለወ ካሪክለም (CURRICULUM) እዩ። ነቲ ንሳተን ረብሕአን ዘውሕሳሉ ቁጠባዊ ፍልስፍና ዘጠቓልል ከም ነጻ ንግዲ፡ ሰደድ ባህርያዊ ሃብቲ፡ ርእሰ ማልነት...ወዘተ ዘማእክለ ኣገባብ ኣመሃህራ ኰይኑ፡ እቲ ዘገርም ግጉይ ቅማረ እናመሃርካ ተመሃሮ ብእኡ ከምዝኹስኮሱ ብምግባር፡ ተመሃሮ ናብ ሃገሮም ተመሊሶም እቲ ዝቐሰምዎ ፍልጠት ከተግብሩ ዝደፋፍእ ጥበብ እዩ። ነዚ ጠለብ መንግስቲ እንተዘይተቐቢልዎም ድማ ህዝቢ ኣንጻሩ ከምዝለዓል ምግባር'ዩ። ምኽንያቱ እዞም ጽቡቕ ደረጃ ናይ ትምህርቲ ዘለዎም'ሞ ብህዝቢ ኮነ ብመንግስቲ ተቐባልነት ኣይስእኑን እዮም ካብ ዝብል ሓሳብ ዝነቐለ እዩ። ብተወሳኺ ነቶም ኣብ ሃገሮም ዝተመረቑ ወይ ድማ ኣብ ዓደን ዘምሃረኦም ኣፍረይቲ ምሁራት ኣብ ዓደን ናይ ስራሕ ዕድል ብምሃብ ናብ ሃገሮም ከምዘይምለሱ ይገብርኦም። እዚ ዘመናዊ ጊላነት ወይ ድማ ፍልሰተ ኣእምሮ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ኣምር፡ ዘይማዕበላ ሃገራት ብቑዕ ዓቕሚ ሰብ ሲኢነን ኣብ ትሕቲ ምጽወታ ምዕቡላት ሃገራት ከም ዝነብራ ንምግባር ዝተሃንደሰ ጥበብ እዩ።

ይቕጽል. . .

ዓወት በራኺ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ሊድያ በረኸት

ቴክሳስ- ዕጡቕ ሸውዓተ ሰባት ቀዚፉ

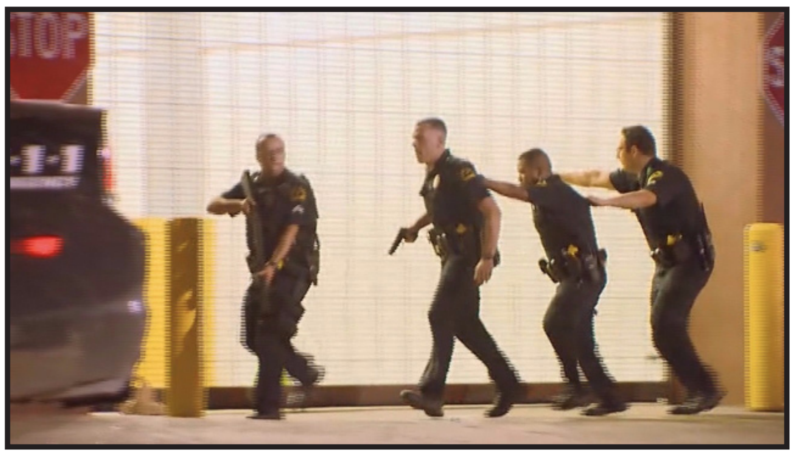

ኣብ ቴክሳስ (ሕ.መ.ኣመሪካ) ኣብ ሰሜናዊ ወገን ዳላስ ኣብ እትርከብ ከተማ ፕላኖ ሓደ ብረት ዝሓዘ ሰብ እናተኮሰ ናብ ሓደ መንበሪ ገዛ ጠፊኡ ብምእታው፡ ሸውዓተ ሰባት ከም ዝቐተለ ፖሊስ ናይታ ከተማ ንደይሊ መይል ሓቢሩ።

ሓደ ካብ ነበርቲ ናይቲ ከባቢ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ "ዕድመይ ምሉእ ኣብዚ ከባቢ ተቐሚጠ ከማዚ ዓይነት ዘሕዝን ክስተት ርእየ ኣይፈልጥን'የ!" ክብል እቶም ግዳያት ብምሉኦም ኣብ ናይ ንእስነት ዕድመ ከም ዝርከቡ ሓቢሩ።

ጠንቂ ናይቲ መጥቃዕቲ ንምፍላጥ ፖሊስ መርመራ የካይድ ከምዘሎ ሓቢሩ።

ሓደ ናይ ዓይኒ ምስክር፡ ክሳብ 40 ዝኾውን ጠያይት ክትኮስ ከም ዝሰምዐን ልዕሊ 30 ዝኾኑ ኣባላት ፖሊስ ኣብቲ ከባቢ ከም ዝረኣየን ሓቢሩ።

እቲ መንቀሊኡ ዘይተፈለጠ መጥቃዕቲ ኣብ ሰዓታት ድሕሪ ቐትሪ ኣብቲ መንበሪ ገዛ ዝነበሩ ሓያሎ ሰባት እናተዘናግዑ ከም ዝተኻየደ ተሓቢሩ። ድምጺ ተኹሲ ዝሰምዑ ኣባላት ፖሊስ ብህጹጽ ናብቲ ቦታ ኣብ ዝኸዱሉ እዋን፡ ገበነኛ ንምሓዝ ዘካየድዎ ፈተነ ድሕሪ ምፍሻሉ ነቲ ገበነኛ ተኲሶም ከም ዝቐተልዎ ገሊጾም። ክልተ ካልኦት ግዳያት ናይቲ ተኹሲ ኣብ ሕክምና ተዓቝቦም ከም ዘለዉ ድማ ሰብ መዚ ጥዕና ሓቢሮም። ኣብ'ቲ መጥቃዕቲ ኣብ ልዕሊ ኣባላት ፖሊስ ዝወረደ ጉድኣት ከምዘየለ ጸብጻባት ገሊጾም።

ተወሳኺ

ፕረዚደንት ፈረንሳ ኢማኑዌል ማክሮን ንሰራሕተኛታት ሃገሩ "ሃኻያት" ክብል ብምዝላፉ፡ ኣንጻሩ ዝቐንዐ ሰፊሕ ተቓውሞ ኣለዓዒሉ ምህላዉ ምንጭታት ዜና ፈረንሳ ሓቢሮም። ዝሓለፈ ዓርቢ ብቐጥታዊ ፈነወ ተሌቭዥን ኣብ ዝሰመየ መደረ፡ መንግስቲ ወጢኑዎ ዘሎ ሓድሽ ሕጊ ዕዮ "ንሰነፋትን ሃኻያትን ዘየሐጉስ እዩ" ምባሉ ኣብ ልዕሊ'ቶም ድሮ ነቲ ወጥን ዝቃወሙ ዘለዉ ሰልፈኛታት ቍጥዓ ኣለዓዒሉ ምህላዉ ተሓቢሩ። ኣቐዲሙ ሓላፊ ባንኪ ወፍሪ ኮይኑ ዝሰርሐ ማክሮን፡ ኣብታ ሃገር ዘሎ ልዑል መጠን ሸቕለት ኣልቦነት ክጐድል እንተኾይኑ ተሓንጺጹ ዘሎ ሓድሽ ወጥን ዕዮ ኣብ ተግባር ክውዕል ከም ዘለዎ እዩ ዝገልጽ። ኣብዚ እዋን'ዚ መጠን ሸቕለት ኣልቦነት ፈረንሳ 9.5 ሚእታዊት ኮይኑ ከም ዘሎን ንምንካዩ ንዊሕ ዓመታት ዝተኻየደ ጻዕሪ ፍረ ክርከቦ ከም ዘይከኣለን'ዩ ማክሮን ዝጠቕሰ። መጠን ሸቕለት ኣልቦነት ፈረንሳ ምስ ናይ ብሪጣንያን ጀርመንን ክነጻጸር እንከሎ ዝለዓለ ምዃኑ ዝጠቐሰ ማክሮን፡ መንግስቲ ዚ ንምጉዳል ዝሓንጸጾ ወጥን ካብ ማሕበራት ሰራሕተኛታት ደገፍ ክረክብ'ዩ ዝጽውዕ። እንተኾነ፡ ኣሽሓት ዜጋታት ፈረንሳ፡ ነወጥን ማክሮን ብምንጻግ ኣብ ሓያሎ ከተማታት ናይታ ሃገር ተቓውሞታቶም ይገልጹ ምህላዎም ምንጭታት ዜናታ ሃገር ሓቢረን። በዚ ዝተቐጠዐ ሓድሽ ፕረዚደንት ፈረንሳ ኢማኑዌል ማክሮን፡ ንሰራሕተኛታት ሃገሩ "ሃኻያት. . ሰነፋት" ኢሉ ብምዝላፉ ናብቲ ድሮ ኣንጻሩ ዝበርዐ ዘሎ ተቓውሞ ነዳዲ ከም ምፍሳስ ዝቖጸር ምዃኑ ማዕከናት ዜና የቃልሓ ኣለዋ። በዓት ሃሞን ዝተባህለ መራሒ ተቓዋሚ ዴሞክራሲ ሰልፊ'ታ ሃገር፡ "ፕረዚደንት ማክሮን ዘሰመየ ጸርፊ ካብ ሓደ መራሒ ሃገር ክትጽበዮ ዘይከኣል ወርደት እዩ" ብምባል ዜጋታት ፈረንሳ ተቓውሞታቶም ክሐይሉ ጸዊዑ። ወዲ 39 ዓመት ፕረዚደንት ፈረንሳ ማኑዌል ማክሮን ገና'ዩ ምርጫ ኣብ ዘካየደሉ ዝነበረ እዋን ልዑል ዕድላት ሸቕለት ከም ዝፈጥር'ዩ ቃል ኣትዩ።

© AFP/Getty Images

ፍሎሪዳ ብሓያል ህቦብላ ዝናብ ተጠቂዓ

ኣብ ምዕራባዊ ገማግም ፍሎሪዳ - ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ኣርማ ዝተሰምየ ብሓያል ህቦብላ ዝተሰነየ ዝናብ ብዘስዓቦ ዕንወት ኣብ ዞባ ታምፓ ዛጊት ኣርባዕተ ሰባት ከም ዝሞቱ ሮይተርስ ሓቢሩ።

ዞባ ታምፓ 3 ሚልዮን ህዝቢ ዝነብረሉ ኾይኑ፡ ከማዚ ዓይነት ሓያል ሓደጋ ኪጋጥም ድሕሪ 1921 ንፈለማ እዋን'ዩ። እቲ ብሓያል ህቦብላ ዝተሰነየ ዝናብ ንከተማ ማያሚ'ውን ብውሕጅ የዕለቕለቐዋ ምህላዉ ተፈሊጡ'ሎ።

እቲ ብሓያል ህቦብላ ዝተሰነየ ዝናብ ኣብ ሰዓት ኣስታት 140 ኪ.ሜተር እናተሓንበበ ነቲ ከባቢታት ከም ዝጥቀዖ ክኢላታት ሜትዮሮሎጂ ሓቢሮም። በቲ ወረዱ ዘሎ ሓደጋ 4.4 ሚልዮን ኣባይትን ትካላትን ሓይሊ ኤለክትሪክ ከሰኣን ከሎ፡ ኣብ ከተማ ማያሚ ዝርከብ ሓያሎ መንበሪ ገዛውቲ ድማ ብማይ ተዋሒጡ ከም ዘሎን ክልተ ዓብይቲ መዓርፎ ነፈርቲ ድማ ከም እተዓጽዋን ተፈሊጡ። ፕረዚደንት ኣመሪካ ዶናልድ ትራምፕ ናብ ክፍሉ ሃገር ፍሎሪዳ ህጹጽ ረዲኤት ክለኣኽ ኣዚዙ። ኣብዚ እዋን እዚ ዝናብ ኣርማ ናብ ሰሜናዊ ወገን ፍሎሪዳን ደቡባዊ ጆርጂያን ኣንፈቱ ከም ዘሎ፡ ናህሩ ግን እና ደኸመ ክመጽእ ትጽቢት ከም ዘሎ ክኢላታት ኣረዲኦም።

ብሓያል ህቦብላ ዝተሰነየ ዝናብ ኣርማ ካብ ደሴት ማርቶ ተበጊሱ ናብ ገማግም ኣመሪካ ብሓያል ናህሪ ከም ዝጥቀዐ ተሓቢሩ። ዛጊት ኣብ ሙብዛሕተን ከባቢታት ማያሚ ናይ መጠንቀቕታ ኣዋጅ ወጺኡ ከምዘሎ ድማ ተፈሊጡ። ኣርማ ኣብ ሓያሎ ሃገራት ካሪብያን ደቡብ ኣመሪካን እውን ዕንወት የውርድ ምህላዉ ይግለጽ።

"ዕጡቓት ተቓወምቲ ሶርያ ከዝልቑ ተኣዚዞም" ፕረስ ቲቪ

ኣንጻር መንግስቲ ሶርያ ክዋግኡ ዝጸንሑ ዕጡቓት ተቓወምቲ፡ ዘቱዱዖ ዘለዉ ተቓውሞ ደው ኣቢሎም፡ ናብ የርዳኖስ ከዝልቑ ብማእከላይ ወኪል ስለያ ኣመሪካ (ሲ.ኣይ.ኤ) ከም እተኣዘዙ ንውተሃደራውያን ምንጭታት ብምጥቃስ መርበብ ሓበሬታ ፕረስ ቲቪ ኣሕቢሩ።

ብመሰረት እቲ ሓበሬታ፡ ብኣመሪካን ገለ ሃገራት ዓረብን እናተደገፉ ንመንግስቲ በሽር ኣል-ኣሳድ ንምዕላው ኣብ ትሕቲ ጽላል "ሓራ ሶርያዊ ሰራዊት" ልፍንቲ መሰሪቶም ክንቀሳቐሱ ዝጸንሑ ክልተ ጉጅለታት ተቓወምቲ፡ ኣብዚ እዋን'ዚ ብሓይልታት ሶርያ ካብ ዝፍኖ ዘሎ ተረር መጥቃዕቲ ንምድሓን፡ ምንቅስቓሳቶም ደው ኣቢሎም ናብ የርዳኖስ ክኣትዉ'ዩ ዝነገሮም ዘሎ።

ሰራዊት ዒራቕ ብሓይሊ ኣየር ሩሲያ እናተሰነየ ኣብ ዘካይዶ ዘሎ መጥቃዕቲ፡ ካብ ዳዕሽን ካልኦት ዕጡቓት ተቓወምቲን ሓያሎ ከባቢታት ክምንዝዕ ከም ዝኸኣለ'ዩ ዝገለጸ።

ኣማኢት ኣባላት ዘለዎ ጉጅለ "ሓራ ሶርያዊ ሰራዊት" ጸረ ታንክ ሚሳይላት ዝርከቦ ዘመናዊ ኣጽዋር ኣመሪካ ዓጢቑ'ኳ እንተሎ ዛጊት ሰፊሕ ከባቢታት ክቈጻጸር ከም ዘይከኣለ'ዩ ዝገለጸ። እቲ "ባድያ" ኣብ ዝተባህለ በረኻታት ዓስኪሩ ከም ዘሎ ዝነገረሉ ጉጅሉ፡ ዛጊት ኣንጻር መንግስቲ ሶርያ ከድምዕ ዝኸኣለ መጥቃዕቲ ከም ዘየካየደ ጸብጻባት የመልክቱ።

ዝሓለፈ ሰሙን ሰራዊት ሶርያ ብዝፈነዎ መጥቃዕቲ፡ ንልዕሊ ሰለስተ ዓመት ኣብ ትሕቲ ዳዕሽ ንዝጸንሐ ብጺጋታት ሃብታም ዝኾነ ከባቢታት ዳየር ኣልዞዋር ዳግማይ ክቈጻጸሮ ምኽኣሉ ይግለጽ።

"ኣንስቲ ዕጡቓት ዳዕሽ ኣብ ትሕቲ ቍጽጽር ኣእትየ" መንግስቲ ዒራቕ

ሰብ መዚ ዒራቕ፡ ዜግነት ናይ ዝተፈላለያ ሃገራት ዘለወን ብኣማኢት ዝቑጸራ ኣንስቲ ዕጡቓት ዳዕሽ ምስ ደቀን ኣብ ትሕቲ ቍጽጽር መንግስቲ ኣትየን ምህላወን ሓቢሮም።

ብመሰረት ሓበሬታ ናይቶም ሰብ መዚ፡ ቅጽሪ ናይተን ኣብ ትሕቲ ቍጽጽር መንግስቲ ዒራቕ ኣትየን ዘለዋ ኣንስቲ ዕጡቓት ዳዕሽ ምስ ደቀን ኣስታት 1400 ዝበጽሓ እየን።

ኩርዳውያን ዕጡቓት -ፐሽመርጋ፡ ኣብ ሰሜናዊ ዒራቕ ድሕሪ ዝፈነውዎ መጥቃዕቲ፡ ብኣማኢት ዝቑጸራ ዕጡቓት ዳዕሽ ምስ ኣንስቶምን ደቆምን ኢደም ክህቡ ከም እተገደዱ ጸብጻባት ዒራቕ ሓቢሮም። ኣንጻር ዳዕሽ ኣብ ዝተኻየደ ዘሎ መጥቃዕቲ ምስ ሰራዊት ዒራቕ ልፍንቲ ዝመስረቱ ኩርዳውያን ዕጡቓት ነተን ደቀንስትዮ ምስ ደቀን ናብ መንግስቲ ዒራቕ ከረክብወን እንከለው፡ ነቶም ዝማረኽዎም ዕጡቓት ዳዕሽ ነር ግን ኣብ ትሕቲኦም ሐዚሞም ምህላዎም'ዩ ዝፍለጥ።

ሓይልታት ዒራቕ ኣብ ትሕቲ ጉጅለ ዳዕሽ ንዝጸንሐ ሰፊሕ ከባቢታት'ታ ሃገር ሓራ እናገበሩዎ ብምምጽኦም፡ እቶም ዕጡቓት ደቆምን ኣንስቶምን ንድሕሪት ገዲፎም ክሃድሙ ከም እተገደዱ'ዩ መንግስቲ ዒራቕ ዝሕብር።

ኣብ ትሕቲ ቍጽጽር ሓይልታት ዒራቕ ኣትየን ዘለዋ ኣንስቲ ዕጡቓት ዳዕሽ ዝበዝሓ ካብ ሩሲያ፡ ቱርኪ፡ ሃገራት ኤውሮጳን ማእከላይ ኤስያን ከም ዝመጻ ምዃኦን እቲ ሓበሬታ ኣሕጺሩ።

ሰራዊት ዒራቕ ንግዓባይ ከተማ ሞሱል ኣብ ትሕቲ ቍጽጽሩ ድሕሪ ምእታዉ ብዙሓት ኣባላት ስድራቤት ዕጡቓት ዳዕሽ ካብ ዝሓለፈ ወርሒ ኑሓሰ ጀሚረን ኣብ መዓስከር ናይታ ከተማ ይቕመጣ ምህላወን ተፈሊጡ።

እተን ምስ ደቀን ዝተረፋ ደቀንስትዮ ዝኾና ሰዓት ስለ ዘይጸንሐን፡ መንነተን ንምጽራይ ኣጸጋሚ ኮይኑ ምህላዉ'የም ሰብ መዚ ዒራቕ ዝገልጹ። ናብ ሃገራተን ንምምላስ ኣብ ዒራቕ ምስ ዝርከብ ኤምባሲታት ዝርርብ ይካየድ ምህላዉ ድማ እቶም ሰብ መዚ ኣረዲኦም።

ጉጅለ ዳዕሽ ኣብ ዒራቕን ሶርያን ሃይማኖታዊ መንግስቲ ድሕሪ ምእዋጁ፡ ኣሽሓት ወጻእተኛታት ምስ ኣንስቶም ናብተን ሃገራት ከም ዝውሓዙ ይንገር። ቅድሚ ክልተ ዓመት ኣብ ዒራቕን ሶርያን ሰፊሕ ከባቢታት ተቘጻጺሩ ዝነበረ ዳዒሽ፡ ካብ ዓሚ ጀሚሩ ሓይሉ እናጸንቀቐ ምምጽኡ'ዩ ዝግለጽ።